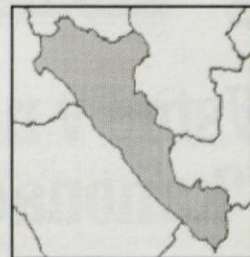




Naš kraj



INFORMATIVNO GLASILO OBČINE DOBREPOLJE

letnik V, št. 1

januar 1999

Kultura in nacionalna identiteta

Kultura slehernega naroda je eden temeljnih konstitutivnih elementov njegove samozavesti. Kulturnopolitič na zavest o razvijanju in krepitvi nacionalne identitete je v tem trenutku prav usodno pomembna - usodno pomembna zato, ker formiranje slovenske države nesrečno soupada z močnimi integracijskimi procesi v Evropi in svetu. Vse kaže, da šele danes stojimo pred najtežjo nacionalno preizkušnjo v vsej svoji zgodovini. Kajti danes nas ne ogroža nobena groba socialna moč, nobeno orožje, noben imperializem, noben totalitarizem s svojo ideologijo in s svojim terorjem. Vsemu temu se je bilo relativno lahko upirati ravno zato, ker je bilo tako grobo in v svoji grobosti tako evidentno. Danes nas ogrožajo veliko bolj perfidne in zato veliko nevarnejše moči: tihi pohlep mednarodnega kapitala, sladka manipulativnost množičnih medijev, bebasta menaliteta potrošništva, babilonsko mešanje jezikov, orwelovska uniformiranost univerzalizma skupaj z njegovim duhovnim

in moralnim razkrojem. A da bi bila nevarnost še večja in paradoks popoln, se seveda moramo kot narod in država vsemu temu odpreti, se vključevati, sodelovati, skratka, vzeti moramo tveganje časa v celoti nase. Izid tveganja pa je seveda odvisen samo od nas samih.

Če nočemo pri tem izgubiti ali vsaj kritično oslabiti svoje nacionalne identitete, se pravi svoje kulture kot zavesti o nas samih, potem moramo to zavest oziroma samozavest ne le varovati, ampak jo maksimalno razvijati in krepiti. Maksimalno pa bomo svojo kulturno samozavest lahko razvijali in krepili le v sistemu regionalne kulturnopolitične ureditve. Čim večja bo regionalna kulturna samozavest, vpeta v nenehno medregionalno kulturno tekmovanje, ki bo avtomatično provociralo maksimalno ustvarjalnost, tem večja bo kulturna samozavest Slovencev v celoti.

Iz članka A. Brvarja: Nacionalna identiteta in kulturni policentrizem

Nova podžupanja je Tina Shawish

Na predlog župana so jo soglasno potrdili svetniki na svoji drugi seji, ki je bila tik pred novim letom. Na njej so sprejeli tudi popravek proračuna za leto 1998. V pripravi pa je že proračun za letošnje leto.

Več na strani 3

Iz vsebine:

- ◆ Slovenija uvaja DDV
- ◆ I. Ahačevčič: O združništvu
- ◆ Pogovor s predsednikom KD
- ◆ Božične in novoletne prireditve
- ◆ Zabavnošportna prireditve
- ◆ Vas Ponikve je proti kamnolomu

Naslednja številka Našega kraja bo izšla konec februarja. Prispevke sprejemamo do 12. v mesecu

Vstop v novo leto pospremljen s "kanonado"?

Vstopili smo v leto 1999, zadnje leto, ki ima spredaj številko

1. Turistično društvo Podgora se je odločilo, da organizira, po zgledu od drugod, silvestrovanje na prostem. Zadeva je bila dobro organizirana in zanimiva. Namen takšnega silvestrovanja seveda ne more biti, da bi tukaj silvestrovali celo noč, ker je pač zima in temperature temu času primerne. Namen tega je, da ljudje pridejo malo skupaj, si izmenjajo voščila, malo pokramljajo in spet odidejo na toplo.

Tudi sam sem se udeležil tega prvega poskusa pri nas. Lahko rečem, da bi bila zadeva zelo lepa, če se ne bi sprevrgla v pravo kanonado. Petarde raznih moči in kalibrov so pokale vse križem tako neusmiljeno, da je bil kakršen koli pogovor skoraj nemogoč. Edino, kar je človek podoživljal v tem, je podoživljanje "soške fronte" samo, da mrtev in ranjen ni bil, na srečo, nihče, čeprav ni izključeno, da bi kdo lahko bil. Ne vem, ali je to res potrebno. Ne domišljam si, da bom s svojim dopisom preprečil to početje, saj se ta pokajoča skušnjava, kot kuga, vtihotaplja v vse naše družine. Tudi me ne bi motilo, če bi počila za novo leto kakšna petarda, toda kar je preveč je pa preveč. Bolje bi bilo, seveda, da bi spustili v zrak kakšno raketo, čeprav ne v kozolec zapažen s koruznico, kot pa da samo neusmiljeno poka in smrdi po razstrelivu. Tudi ne vem, zakaj je vsa ta zadeva tako poceni in tako lahko dosegljiva vsakomur. Država bi tukaj lahko pobrala precej davka, pa bi bilo malo dražje in manj pokanja.

FINANCIRANJE OBČINE IN NOVINARSKI PRISPEVEK

Torej v novo leto smo vstopili, čeprav malo bučno in takoj se bomo vrgli v delo. Občina je v fazi pripravljavanja proračuna za letošnje leto. Želja, potreb in obljub, je seveda spet več, kot pa možnosti in bo zato potrebna velika mera dobre volje in dogovarjanja, da bomo izbrali tisto, kar je najbolj nujno in kar je možno izvesti. Tudi volilne obljube nas zavezujejo in potrudili se bomo, da jih bomo izpolnili čim več. Nekatere je zagrabila panika, češ ali bo šla občina v stečaj, ker so nas novinarji spet nekoliko nespretno uporabili v TV dnevniku. Naslov prispevka v dnevniku je bil namreč: "Ali občinam grozi stečaj?". Pod tem naslovom pa so prikazali tudi našo občino kot tisto, ki nima dovolj lastnih prihodkov. To je seveda

nesporno res, da jih imamo premalo, zato pa jih tudi neprestano krpamo in zahtevamo in prosimo na vseh naslovih, toda to ne pomeni, da bomo šli v stečaj. Res je, da še ne vemo, kaj nam bo prineslo novo financiranje občin. V letošnjem letu se namreč začne uporabljati nov zakon o financiranju občin, ki nekatere stvari v financiranju spreminja in je precej odvisno od lastnih prihodkov občine. Osnovno pravilo je namreč, kolikor občina zbere sama, toliko ji primakne država. Pri tem se v lastni prihodek šteje tudi 35% dohodnine, prej se je pa 30%. Zraven se upošteva še nekatere korekcijske faktorje, ki nam prinesejo nekaj dodatnega denarja. Po prvih podatkih bo naša občina približno na istem nivoju kot prej, nekoliko nam bo škodovalo to, da nimamo uvedenega prispevka od stavb, to je tako imenovanega nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki ga imajo skoraj v vseh občinah v Sloveniji. Od prejšnjih 147, ga samo 16 ni imelo uvedenega. Morda bomo to luknjo lahko začasno pokrpali s samopriskom, čeprav to še ni gotovo, da ne bomo po nepotrebem izgubljali denarja, ki ga lahko dobimo od države. Več o številkah ne bi govoril, dokler ne dobimo končnih izračunov. Vsekakor pa je strah, da bo šla občina v stečaj v celoti nepotreben in neresničen. Novinarski prispevek v TV dnevniku, pa je bil vnaprej pripravljen v bolj črni sliki, po novinarskem pravilu: dobra novica, je slaba novica in se ni nanašal neposredno samo na našo občino. Tu se jasno vidi, da je potrebno vsako novinarsko poročilo dobro premisliti, ne pa mu slepo verjeti.

DOZIDAVA IN POPRAVILO JAKLIČEVEGA DOMA

V letošnjem letu bomo začeli s pripravami na dozidavo in popravilo Jakličevega doma. To po vsej verjetnosti ne bo končano v enem letu in tudi ne bo poceni. Koncept

dozidave in popravila še ni določen in je v fazi oblikovanja mnenj. Vsa društva stranke in posameznike pozivam, da svoje morebitne želje in pripombe o Jakličevem domu in svoje videnje o ureditvi le tega posredujejo občini, da bomo lažje prišli do dokončne odločitve. Ne moremo reči, da bomo upoštevali vsako mnenje in željo, vendar je vsako mnenje dobrodošlo za lažje odločitve. Kako in koliko bomo dozidali in prenovili Jakličev dom, bo največ odvisno od razpoložljivega denarja. Vsekakor pa bomo v sklopu te dozidave, našli tudi primeren klubski prostor za upokojeince. Torej vsi, ki želite sporočiti, kakšno sugestijo o prenovi Jakličevega doma, lahko to sporočite na upravo občine, najbolje seveda v pisni obliki.

Ker je nemalo vprašanj tudi v zvezi z lastništvom Jakličevega doma, je prav da spregovorim tudi o tem, tako da bodo vsi dvomi odveč. Župnija Dobropolje je bila uradni graditelj in lastnik Jakličevega doma. Jakličev dom je po vojni prešel v upravljanje občine oziroma krajevne skupnosti, čeprav uradno z nobeno odločbo ni bil vzet župniji. Vzeta je bila samo zemlja, zgradba pa ne, ker ni bila niti vrisana vse do leta 1994. Župnija Dobropolje, ki je bila formalno še vedno lastnik, dejansko pa denacionalizacijski upravičenec je sedaj prepustila lastništvo Jakličevega doma Občini Dobropolje, pridržala pa si je pravico, do uporabe dvorane in pomožnih prostorov, za potrebe prireditelj, ki jih organizira župnija in pravico do uprabe enega stanovanja. To je sedaj podpisano in uradno sprovedeno v zemljiški knjigi. Občina je s tem postala tudi formalni in uradni lastnik Jakličevega doma. Za to potezo dobre volje in pripravljenosti za sodelovanje se župniji in župniku tudi najlepše zahvaljujem.

PROBLEMATIKA KAMNOLOMA

Novo leto je prineslo tudi nove aktivnosti v zvezi s prestavitvijo kamnoloma. Kot vam je znano, je bila z novim prostorskim planom, ki se je pripravljala skoraj štiri leta, določena tudi lokacija za prestavitev kamnoloma. Stari kamnolom mora sedanji lastnik, zaradi prevelike bližine naselja, zapreti in zemljišče sanirati v petih letih. Dejavnost pa naj bi odprl na novi lokaciji, ki je bila predvidena z nasprotne strani Videmskega hriba v smeri proti Velikim Laščam ob železnici. Ta lokacija je bila izbrana zaradi tega, ker smo menili, da je dovolj daleč od naselij in s pogojem, da bo narejen industrijski tir, da bi dobršen del materiala lahko od-

peljali po železnici. Pogoj bo tudi, da mora biti kamnolom izveden po vseh predpisih, ki veljajo za to vrsto dejavnosti, izvedena analiza ranljivosti okolja itd. Dogovarjamo se tudi z Ministrstvom za promet in zveze, da bi naredili obvoznico okoli vasi Ponikve, tako da tovornjaki ne bi vozili čez Ponikve. Čeprav je zadeva v programu že najmanj tri leta in je bilo to že večkrat tudi objavljeno v našem časopisu, pa se mi zdi, da je do nekaterih prišla šele zdaj, zato sem se odločil, da spregovorim tudi o tem. Ko to pišem, smo ravno v pripravi na sestanek z

vaščani Ponikev, kjer bomo poskušali razjasniti nekatere dileme v zvezi s tem.

Kamnolom je vsekakor dejavnost, ki ne poteka brez vpliva na okolico, v nekem smislu je vsaka proizvodna dejavnost takšna, toda nekje mora biti, prav je da je čim bolj skrita in delati mora po predpisih. Resnici na ljubo pa moramo priznati, da smo od njega imeli tudi korist in jo še imamo, ko gradimo hiše in urejamo ceste, pota in dvorišča. Material, ki bi ga v primeru, da kamnoloma ne bi imeli, vozili od drugod, bi nas stal več kot dvakrat toliko, pa še slabše kakovo-

sti bi bil. Mislim pa, da bi morala okoli kamnolomov nekaj reči tudi država in predpise urediti tako, da bi tisti, ki so v bližini, tudi kaj več imeli od tega, ne pa da si lasti vso pristojnost o koncesiji tako za vodo, kot kamenine in rudnine. Gotovo bomo o tem še govorili, problematika pa bo uvrščena tudi na dnevni red Občinskega sveta.

Kot vidite se odpira veliko zadev naenkrat, s skupnimi močmi jih rešujemo.

Vaš župan Anton Jakopič

SEJA OBČINSKEGA SVETA

Imenovanje podžupanje in popravek proračuna

Tik pred novim letom so se občinski svetniki sestali na svoji drugi seji. Sprejeli so popravek proračuna, ki je bil nujen zaradi uskladitve prihodkov z odhodki, saj je bilo ob prvi spremembi proračuna predvideno zadolževanje občine v višini 17 milijonov tolarjev.

Ker je občina namesto predvidenih 25 milijonov dobila od države 33 milijonov tolarjev in ker se je v občinski blagajni nabralo več denarja zlasti s prodajo občinskega premoženja in drugimi prihodki, se občini ne bo potrebno zadolževati. V popravku proračuna za leto 1998 so lahko odpri dve novi postavki, in sicer za organizacijo pustnih "mačkar" in za pripravo projektne dokumentacije za prizidek in prenovo Jakličevega doma.

Po dokaj polemični razpravi o projektu prenove Jakličevega doma in nekaterih drugih proračunskih postavkah so svetniki z večino glasov sprejeli predlagane spremembe proračuna.

Na seji so svetniki na županov predlog potrdili Kristino Shawish za podžupanjo občine.

Tudi na tej seji je bilo precej vprašanj, predlogov in pobud.

STANE JAKIČ je zahteval, naj občinska uprava objavi v Našem kraju poročilo o delovanju uprave za pretekli mesec in plan za naprej. Predlagal je tudi, da občinskemu svetu poročajo o porabi sredstev, ki so večja od predvidenih. V Našem kraju naj bi se tudi objavila ime in priimek in telefonski podatki nadzornega in odgovornega za izgradnjo mrliške vežice in kanalizacije.

ALOJZIJ PALČAR je naštel nekaj - po njegovem mnenju - "zgrešenih" investicij iz

preteklega mandata. Med drugim je omenil ograjo igrišča na Vidmu, pločnik v Predstrugah, avtobusno postajo v Ponikvah, čistilno napravo v Potiskavcu. V razpravi o teh trditvah je bilo izpostavljeno mnenje, da so omenjene investicije morda res izvedene nekoliko manj kvalitetno, niso pa zgrešene. Podanih je bilo nekaj že slišanih obrazložitve, med drugim je Kristina Shawish dejala, da avtobusna postaja v Ponikvah služi svojemu namenu, saj avtobusi v smeri proti

Ljubljani na tem mestu ustavljajo že eno leto. Na pobudo Alojzija Palčarja, naj bi se nadzorni odbor sestel pred sprejetjem sprememb proračuna, je župan povedal, da se nadzorni odbor sestane pred obravnavo zaključnega proračuna. Isti svetnik je nato opozoril na neurejeno cestišče Videm-Podgorica, na pluzenje pokopališča s strojem, ker se pesek razsipa po grobovih, na razbite zapornice na železniškem prehodu v Predstrugah itd. Na opozorilo, da je potrebno s črto označiti sredino ceste Zdenska vas-Videm, je župan povedal, da je to državna cesta in da bo občina na to opozorila odgovorne. Na ponovno vprašanje o pripravi pravilnika o najemu dvorane Jakličevega doma je župan odgovoril, da je ta že narejen, treba ga je le dopolniti.

Župan je nato še pojasnil, da bo občinski svet imenoval še preostale komisije po sprejemu novega statuta, katerega osnutek bodo pripravili po udeležbi na seminarju o statutu.

Po zapisniku povzela M. Steklasa



Mrliška vežica na Vidmu je že skoraj dokončana

Na podlagi 10.člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98) in 57.člena Zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97) Občina Dobrepolje objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju športa v Občini Dobrepolje za leto 1999

1. Naročnik: Občina Dobrepolje, Videm 35, 1312 Videm-Dobrepolje.
2. Predmet javnega razpisa iz sredstev proračuna Občine Dobrepolje za področje športa je sofinanciranje naslednjih programov:
 - a.) šport v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja:
 - * predšolska mladina
 - * osnovnošolska mladina
 - b.) šport v društvih
 - * interesna športna vzgoja otrok in mladine
 - * interesna športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport
 - * kakovostni šport
 - * vrhunski šport
 - * športno rekreacija
 - c.) šport invalidov
 - d.) šolanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov
 - f.) promocijska dejavnost
 - g.) priznanja športnikom in športnim delavcem.
 - h.) investicijsko vzdrževanje športnih objektov in površin.
3. Vsi programi morajo biti izvedeni v letu 1999.
4. Na javnem razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci športnih programov:
 - * športna društva, vključena v ZŠO Dobrepolje prek ZŠO Dobrepolje
 - * zveze športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva za posamezna območja oz. panoge,
 - * zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa,
 - * vrtci in osnovne šole.
 Vsi izvajalci morajo prijavi priložiti:

- * dokazilo o registraciji dejavnosti,
 - * izjavo o zagotovljenih materialnih, prostorskih in organizacijskih pogojih za izvajanje programa,
 - * izjavo o organiziranju rednevadbe najmanj 36 tednov v letu,
 - * predstavitev vsebine programa,
 - * številko žiro računa.
5. Izvajalci letnega programa športa se bodo sofinancirali na podlagi Pravilnika za vrednotenje športnih programov v občini Dobrepolje.
 6. Rok za prijavo na razpis je 19.02.1999 do 8.30 ure, na

naslov: Občina Dobrepolje, Videm 35, 1312 Videm-Dobrepolje. Ponudbe morajo biti dostavljene v zaprti kuverti z navedbo naslova ponudnika in z oznako "PROGRAMI ŠPORTA-NE ODPIRAJ".

7. Javno odpiranje ponudb bo 19.02.1999 ob 9.00 uri v sejni sobi občine Dobrepolje, Videm 35, 1312 Videm-Dobrepolje. Prisotni predstavniki ponudnikov morajo strokovni komisiji predložiti pisno pooblastilo za zastopanje na odpiranje ponudb.
8. Medsebojna razmerja med Občino Dobrepolje in izbranim izvajalcem športnega programa se uredi s pisno pogodbo.
9. Ponudniki bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v 15 dneh od dneva odpiranja ponudb oziroma po sprejemu proračuna Občine Dobrepolje za leto 1999, s katerim bo določena tudi višina sredstev.

Občina Dobrepolje
Župan Anton Jakopič

Nove cene objav v razglasnem delu Uradnega lista Republike Slovenije od 1. januarja, 1999

- preklici osebnih izkaznic	1200 SIT
- preklici potnih listov, maloobmejnih prepustnic	1200 SIT
- preklici potnih listov tujcev	6000 SIT
- preklici žigov (štampljk)	2200 SIT
preklici odločb o obrtnih dovoljenjih	2200 SIT
- preklici priglasitvenih listov	2200 SIT
- preklici - drugi	800 SIT
- oklici dedičem, razglasitev za mrtve, postavitev skrbnika, amortizacije	2200 SIT
- vpis v sodni register in stečajni podjetij	266,25 SIT za tipkano vrstico

K NAVEDENIM CENAM JE ŽE PRIŠTET 6,5% PROMETNI DAVEK OD STORITEV!

- dražbeni oklici, postavitev sodnega tolmača in izvedenca (za tipkano vrstico)	250 SIT + 6,5% prom. davek
- razpisi (za tipkano vrstico)	400 SIT + 6,5% prom. davek

Politični utrip

Kakor koli nenavadno se že sliši, dvomesečno praznično premirje v vladni koaliciji je minilo. Če je kdo pričakoval kakšnih jasnih odločitev, se je seveda zmotil. Edini rezultat, z obeh strani napovedanih "razčiščevanj" v koaliciji, je bil dogovor, da se bodo še naprej dogovarjali. Tako so ustanovili nekaj delavnih skupin, ki se bodo dogovarjale, kako naprej. Takšno, morda tudi načrtovano, zavlačevanje lahko traja še nekaj časa, morda celo do rednih državnozborskih volitev.

Najtrši oreh v koaliciji so nerešena kadrovska vprašanja na zelo pomembnih mestih v državi, nerešeni so problemi v Darsu, v Skladu kmetijskih zemljišč itd.

Medtem se je zgodila prepričljiva referendumsko zmagala predlagateljev referendum, ko je bil z veliko večino zavrnjen vladni predlog o načinu financiranja TET 3. Bolj malo je slišati o uspešnih gospodarskih gibanjih, zato pa toliko več o škandalih v obrambnem in notranjem ministristvu. Že dolgo časa pa smo tudi priča nerodnostim in neučinkovitostim naše zunanje politike. Seveda pa vsaj slednje nima pretirano negativnih odmevov v medijih in javnosti, saj je notranje in zunanje ministristvo v rokah največje vladne stranke. Naj ob vrsti diplomatskih nespretnosti omenimo le stagnacijo v pogajanjih o slovensko-hrvaški meji. Najprej so hoteli napraviti vtis, kako je slovensko-hrvaški dogovor o meji na kopnem in celo na morju že skoraj sklenjen, potem pa se je vendarle izkazalo, koliko spretnejši so hrvaški pogajalci. Spomnimo se samo tega, na kakšen način so Hrvati v zelo preišljenem trenutku spodbijali naše argumente o celovitosti Piranskega zaliva in kako nerodno so reagirali naši diplomati. Šlo je za spreten hrvaški manever ob "pravem" trenutku. Prikazali so namreč dokumentarni videoposnetek iz leta 1988, ko je neki slovenski policist usmerjal italijansko ribiško ladjo v "hrvaško" polovico Piranskega zaliva. Mnogo več prahu pa je v zadnjem času povzročila afera "Holmec" v notranjem ministristvu. Vpletenim v samem vrhu ministristva, ki je v rokah vladajoče LDS, je zadeva tokrat ušla iz nadzora. Razplet bo vsekakor zanimiv. Bolj kot izdaja uradnih tajnosti je pomembno, kdo je odgovoren za ponovno očrnitev slovenskih osamosvojiteljev.

Po vseh neučinkovitostih sedanje vlade, ni čudno, da se vedno več intelektualcev sprašuje, kako naprej. Nastaja vtis, da slednji po daljšem zatišju znova združujejo svoje vrste in zahtevajo spremembe. Ob izglasovanem večinskem volilnem sistemu, ki ga mora uzakoniti še državni zbor, so možnosti na prihodnjih državnozborskih volitvah odprte. Obstaja pa bojazen, da bodo uzakonitev novega volilnega sistema zavlačevali tisti, ki bodo presodili, da jim ne ustreza. Ne glede na to pa je pričakovati živahno politično aktivnost, ki bo usmerjena že na prihodnje volitve, kar pomeni med drugim manipuliranje z volivci in nabiranje političnih točk. Naj na koncu približno citiram izjavo Huberta Požarnika: "Ne gre za dilemo, ali bomo šli v desno ali v levo, ker je že sedanja smer, na kateri smo, napačna." Prvak opozicije Janez Janša pa napoveduje, da se bo že letošnje leto končalo z drugačnimi političnimi razmerji, kot so sedaj.

M. S.

SLOVENIJA UVAJA DAVEK NA DODANO VREDNOST

Kdo pobira davek za državo?

Davek na dodano vrednost (DDV) je ena od sistemskih novosti, ki nas čakajo v prihodnjem letu. Kljub že relativno dobremu poznavanju njegovih značilnosti, ni odveč, da tokrat pojasnimo vlogo, ki jo bodo v sistemu DDV imeli davčni zavezanci.

Z davkom na dodano vrednost je obdavčen vsak promet blaga ali storitev. Vsak davčni zavezanec v ekonomski verigi pobere davek od svojega kupca in ima pravico, da odbije davek, ki ga je plačal svojemu dobavitelju. Na ta način obračunava davek samo na svojo dodano vrednost. Ista dodana vrednost. Ista dodana vrednost torej nikoli ni obdavčena dvakrat.

Svojo davčno obveznost oziroma višino davka na dodano vrednost, ki bo nastala kot razlika med prodajnim in oz. izstopnim in nakupnim oz. vstopnim davkom, bo mesečno odvajal v proračun. Če bo izračun davčne obveznosti pokazal, da je že plačanega davka več kot izstopnega, bo zavezanec terjal državo za vračilo.

Poenostavljeno bi lahko rekli, da zavezanec, ki pobere DDV od svojega kupca, postane pobiralec davka za državo in ga periodično odvaja v proračun.

V končni fazi se davek prevlači na potrošnika. Ta plača za blago ali storitev ceno, v katero je vključen DDV, ki je odvisen od vrednosti izdelka in ne od števila faz, prek katerih je nastajal. V sistemu pobiranja DDV imajo davčni zavezanci sami pomembno vlogo. Zaradi obračunavanja DDV v vseh fazah prometa je zagotovljen dvojni nadzor, kar zmanjšuje možnost davčnih utaj.

Iluzorno bi bilo pričakovati, da bo DDV discipliniral vse ponudnike blaga in storitev, zlasti tiste, ki v obstoječem sistemu prometnega davka te obveznosti niso vajeni.

Davčne zavezance bo v sistemu DDV budno spremljal tudi davčni organ, zlasti takrat, ko bodo ti na svojih obračunih izkazovali terjatev do države. Nadzor in kontrola nad obračunavanjem in plačevanjem DDV bo tudi za davčno administracijo zalogaj, na katerega se že zdaj intenzivno pripravljajo.

Hajdeja Bašič

PONOVRNO OBVESTILO

Vse prebivalce občine Dobrepolje in zainteresirane obveščamo, da **z januarjem 1999 začnemo na občini Dobrepolje s pripravo prostorske planske dokumentacije, informiranjem občanov o zazidljivosti in pripravo lokacijske dokumentacije.** Hkrati vas obveščamo, da s 4. 1. 1999 na občini Grosuplje prenehajo z dosedanjim delom glede urejanja prostora za območje občine Dobrepolje.

Informacije strankam v zvezi z zazidljivostjo - vpogled v plan občine Dobrepolje, izdelavo lokacijske dokumentacije, urbanističnega mnenja in izdajo potrdil o zazidljivosti boste lahko dobili na občini Dobrepolje, Videm 35, pri Mojci Lovšin d.i.a.

Občinska uprava

ODLOMEK IZ REFERATA NA POSVETU O ZADRUŽNIŠTVU V JAKLIČEVEM DOMU

Najpomembnejši datumi v zgodovini dobrepoljskega zadružništva pred 2. svetovno vojno

- 1894

- ZBOROVANJE V ŠOLI NA VIDMU - JAKLIČ IN dr. KREK STA RAZLOŽILA SMISEL ZADRUŽNIŠTVA. Pri tem sta doživela veliko nasprotovanje, zlasti s strani veleposetnikov in trgovcev v kraju.

- 1894, 28. dec.

- V GOSPODARSKI REGISTER VPISANA POSOJILNICA - ena prvih rajfajzovk na Slovenskem.

- 1896

- USTANOVIJO KMETIJSKO DRUŠTVO - ki je bilo v bistvu blagovna zadruga prva kmetijska blagovna zadruga na Kranjskem. Društvo je širilo dejavnost na prodajo vsega potrošnega blaga in se tako materialno krepilo - to je omogočilo zidavo zadružnega doma.

- 1901

- ZADRUŽNI DOM - najmogočnejša združna stavba na dolenskem podeželju, ki v nekoliko pohabljeni obliki živi še danes.

- 1893

- V DOBREPOLJE PRIDE ŽELEZNICA - pomenila je okno v svet in izhodišče za prodajo izdelkov oz. pridelkov v mesta današnje srednje Evrope - takratne Avstroosrške.

- 1898

- USTANOVIJO ZBIRALNICO MLEKA in kmalu nato še sirarno - železnica je pomenila vzpodbudo; pomen mlekarnarje - premagala je miselno zapreko, da mleko in mlekarnarstvo sodi le na Gorenjsko. Dobro delo in poslovanje mlekarnarje je trajalo do prve svetovne vojne.

- 1914 - 18

- konec I. svetovne vojne pomeni ogromno spremembo - izguba velikega trga. Mlekarnarji so si po tem udarcu opomogli šele leta 1934, ko so zopet začeli s proizvodnjo in prodajo mleka in izdelkov, vendar je bila takrat pred vrati že nova gospodarska kriza. Pomembno pa je omeniti tudi to, da je bilo vse več političnih obračunov med člani, kar je dokončno pokopalo dobrepoljsko mlekarnarstvo.

- 1902

- USTANOVIJO BIKOREJSKI ODBOR pri Kmetijskem društvu, ki se je kasneje preimenoval v Živinorejski odbor. Okvir Kmetijskega društva je postal članom odbora

pretesen, pa tudi razmišljanje v odboru je bilo pametnejše (manj politično obremenjeno), zato:

- 1927

- USTANOVIJO SAMOSTOJNO ŽIVINOREJSKO - SELEKCIJSKO ZADRUGO, ki je delovala do leta 1957. Ta zadruga je bila med vsemi dobrepoljskimi zadrugami najuspešnejša v strokovnem in poslovnem pogledu, zlasti zato, ker so imeli jasna pravila igre, se teh pravil držali (tudi izključili so nekaj članov), zlasti pa so takoj zatrli vse politične zdrahe.

Ta zadruga je dajala zgled tudi kmetom v okolici (Struge, Ambrus, Grosuplje).

- 1934

- USTANOVIJO ZDRAVSTVENO ZADRUGO v Ponikvah, ki je bila prva na Dolenskem. Ta zadruga je predstavljala vrh prizadevanj v tistem času za resnično izboljšanje življenjskih razmer naših ljudi.

- 1938

- poleg velikega deleža travnatega sveta je za našo dolino značilno tudi bogastvo gozdov. Zato so ljudje že od nekdaj izdelovali razne stvari iz lesa.

Leta 1938 so ustanovili v okviru Kmetijskega društva Obrtno zadrugo RAZVOJ, katera naj bi se ukvarjala z organiziranjem izdelave ter prodaje izdelkov iz lesa.

Najpomembnejši poskus te zadruge je bilo ukvarjanje z lutkarstvom (ustanovili so vajeniško šolo in lutkarski tečaj). Z II. svetovno vojno pa je ta zadruga praktično izginila.

Ob priliki razpravljanja o zadružništvu včeraj, danes in jutri bom podal še svoj pogled na glavne "krivce" neuspešnosti zadrug v današnjem času:

1. Reforma je bila izvedena prehitro, popolnoma amatersko (od vrha do tal), kmetje sami povečini v spreminjanju niso videli smisla.

2. Ko je bila postavljena zakonska osnova za reformo zadrug, ni bila hkrati restriktivno zatrta možnost splošnega delovanja črnega trga, kar je ekonomski (to je danes edini smiselni) razlog obstoja zadrug čisto izničilo. Kmetje pa so os-

tali člani zadrug v večini primerov samo še zaradi tradicije oz. zaradi preteklosti.

3. Zadruga kot gospodarska družba ne more uspešno delati, če njen ravnatelj (direktor) - bodimo realni - nima nikakršnih pooblastil za delo. Na drugi strani pa člani vsa, discipline pa se ne držijo. Že ob reformi je bila s strani politike članom puščena oz. celo vzpodbujana anarhija (kdo ve iz kakšnih razlogov), zato so, in še vidijo le pravice, obveznosti pa v veliki večini ne. Zato tudi poslovnega uspeha ni.

4. Država in politika (od vrha do občin) je znala doslej le izkoriščati zadružne jubileje (in ponavadi so ti visoki in odmevni, saj so bile zadruge večinoma prve gospodarske organizacije na našem podeželju) za nekakšno svojo promocijo, za vožnje ministrov z zapravljenimi in ostale traparije, problemom zadružništva pa niso hoteli (ali pa niso znali) prisluhniti.

Zadružništvo doslej praktično ni bilo deležno pomoči države (ne mislim zgolj finančne). Razne zavožene investicije velikih podjetij in bank, kljub temu da v njih sedijo (ali so) mnoge eminentne glave, pa smo plačevali vsi državljani.

Zadruge pa propadajo zaradi spoštovanja zakonodaje!

Igor Ahačevčič

POPRAVEK

V prejšnji številki Našega kraja nam je spet nekajkrat zagodel tiskarski skrat.

V članku Igorja Ahačevčiča "Je čas volitev in je čas med volitvami" je prišlo do dveh napak.

Stack: "O letošnjih volitvah in predvolilnem boju najprej sploh nisem nameraval pisati kakšnih komentarjev, kajti zmagala je naša volja, spoštovani volivci, in tu ni kaj reči", se pravilno glasi: O letošnjih volitvah in predvolilnem boju najprej sploh nisem nameraval pisati kakšnih komentarjev, kajti zmagala je naša volja, spoštovani volivci, in tu ni kaj reči."

Stack: "Ljudje, ki smo porabniško usmerjeni, ki se zavedamo, kako drag je naš birokratski aparat in kako slabo učinkovit je", pa se pravilno glasi: "Ljudje, ki nismo porabniško usmerjeni, ki se zavedamo, kako drag je naš birokratski aparat in kako slabo učinkovit je."

Za napaki se avtorju članka in bralcem iskreno opravičujemo.

Zavod za gozdove: Drevesne vrste in njihove bolezni

SMREKA - *Picea abies*

Na KE Dobropolje zavzema smreka drugo mesto po zastopanosti. Njen delež je v GE Dobropolje 30%, v GE Struge 12%.

Razširjenost:

Smreka je pri nas zelo razširjena drevesna vrsta. Samoniklo uspeva v alpskih dolinah na Pokljuki, Jelovici in Mežaklji, na kraškem območju pa le v mraziščnih legah (Goteniška gora). Smreka je bila tudi v preteklosti zelo zanimiva drevesna vrsta, saj so jo pogozdovali na velikih površinah. Tako je danes področje razširjenosti precej večje, kot pa je njeno naravno območje razširjenosti.

Na območje KE Dobropolje je bila prinesena od drugod. Zaradi velike prilagodljivosti se je smreka začela tudi sama naravno pomlajevati. Na območju KE Dobropolje imamo dva večja kompleksa

smrekovih gozdov: na Jauhah in v okolici Ponikev. Tu dosega njen delež okrog 70%.

Kot vidimo iz slike, pa je glavno področje razširjenosti smreke v Evropi Skandinavija in Severna Rusija. Tam je smreka pretežno drevo nižin, na jugu njene razširjenosti (Alpe) pa sega celo do 2200 m. n. m.

Ekološke zahteve

Smreka je zelo prilagodljiva drevesna vrsta, saj prenaša tako polarno podnebje, kot tudi podnebje nižin v Srednji Evropi. Omejujoč faktor za razširjenost smreke je predvsem sušnost. V rastni dobi zahteva vsaj 300 mm padavin, njen optimum pa je na področjih, kjer pade v rastni dobi od 500 - 600 mm padavin.

Glede tal je smreka skromna drevesna vrsta, toda zahtevnejša kot bor. Razvije plitek, vendar horizontalno močno razvit koreninski sistem, kar predstavlja nevarnost za stabilnost drevesa posebno na malo skeletnih tleh.

Ogroženost

Širjenje smreke izven področja njene naravne razširjenosti je prineslo veliko problemov glede varstva gozdov. Čisti smrekovi gozdovi so nenaravni, zato jih ogrožajo različni dejavniki. Najpogostejši so snegolomi in vetrolomi. Od škodljivcev so najpogostejši različni lubadarji, ki lahko ob prenamnožitvi in pomanjkljivem ukrepanju uničijo celo zdrava drevesa (ali cele sestoje) smre-



ke. O zatiralnih ukrepih smo že pisali v glasilu Naš kraj.

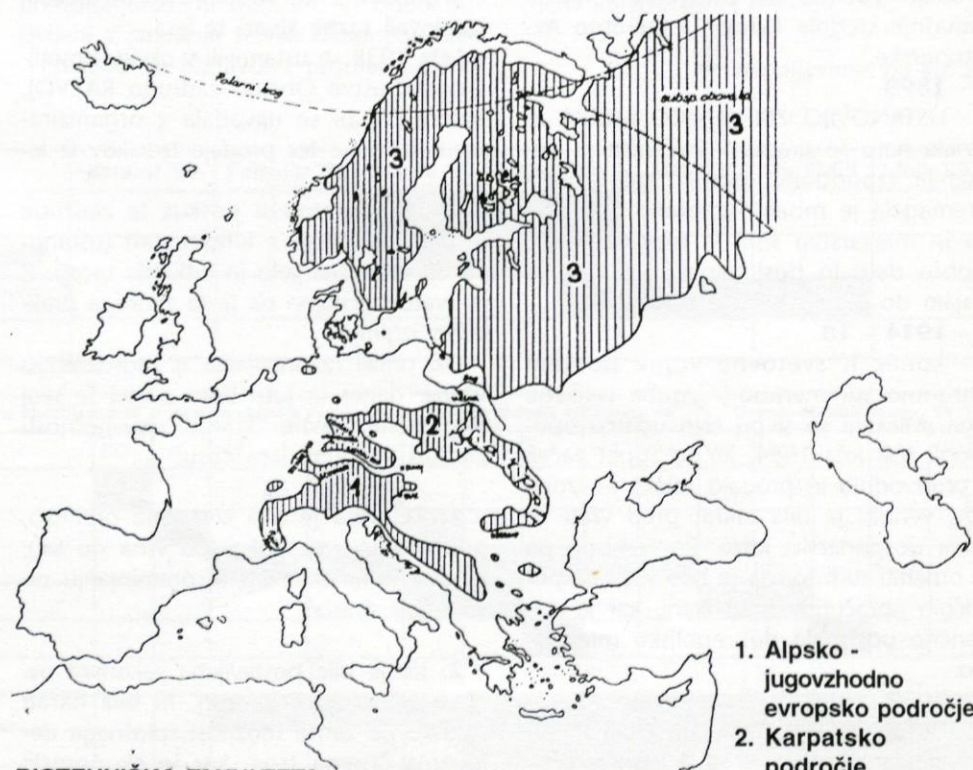
Od ostalih škodljivcev, ki pa ne povzročajo tolikšne gospodarske škode kot lubadarji, zasledimo na smreki še razne grizlice, rilčkarje in prelce.

Na tem mestu ne smemo pozabiti tudi

divjad, ki dela škodo ne samo z obžiranjem poganjkov (ob manjši številčnosti se divjad smreke izogiba), ampak tudi z lupljenjem mlajših sestojev smreke (Kočevska).

Od glivičnih bolezni povzroča največjo gospodarsko škodo na smreki rdeča trohnoba (*Fomes annosus*). Ocenjujejo, da je v Evropi več kot 10% smrekove hlodovine razvrednotene zaradi te bolezni. Napada tako mlada kot stara drevesa. Okužba se izvrši pretežno preko korenin.

Smrekova rdeča trohnoba povzroča največ škode v umetnih nasadih, zlasti tistih, ki so jih osnovali na golosekih iglavcev, ki so bili že okuženi od te bolezni. Na takih rastiščih se gliva obdrži v panjih posekanih dreves, od koder napada na novo nasajena drevesca. Če gliva napade mlada drevesca, se ta začnejo sušiti, če pa napade starejše drevje, pa se ne posuši, ampak je drevje oslabiljeno, lomijo ga vetrovi. Vrednost drevesa je zmanjšana, saj je napaden najvrednejši, spodnji del drevesa. Trohnenje dosega višino tudi vse do začetka krošnje, napreduje pa do 0,3 m na leto. Kdaj in kako opazimo, da je drevo napadla rdeča trohnoba? To opazimo šele takrat, ko je gliva že napravila gospodarsko škodo. Napadeno drevje ima ponavadi odebeljen koreninski vrat, izceja se smola, žolne izključujejo luknje. Ostali izgled drevesa lahko daje vtis, da je drevo popolnoma zdravo in normalno prirašča. Vendar kolikor lesa prirate, toliko ga gliva uniči.



BIOTEHNIŠKA FAKULTETA

Areal naravne razširjenosti vrste *Picea excelsa* v Evropi

1. Alpsko - jugovzhodno evropsko področje
2. Karpatsko področje
3. Nordijsko - baltiško področje

Zatiralni ukrepi ne obstajajo. Potem, ko je drevo okuženo (če to lahko ugotovimo z zunanjim izgledom: odebeljen korenčnik, smola izključevane luknje), je najbolje, da se ga poseka.

Sicer pa so najpomembnejši preventivni ukrepi: smreko ne saditi na rastišča, kjer je pojav rdeče trohnome bolj verjeten (nekdanje kmetijske površine, plitva tla). Težimo tudi za tem, da sestoj tvori čim več različnih vrst.

Gospodarski pomen

Smreka je trenutno najpomembnejša drevesna vrsta v evropskem gospodarstvu. Njen les je vsestransko uporaben, saj ga uporabljajo tako za izdelovanje glasbil (resonančni les), za pohištvo, kot gradbeni les, za papir in še za vrsto drugih proizvodov.

Ne smemo pozabiti tudi čebel, ki s pomočjo listnih uši, ki sesajo sokove, ustvarijo čudovit smrekov med.

Smreka je tudi tisto drevo, ki so ga postavljali tam, kjer se je dogajalo kaj pomembnega. Ob različnih praznikih, porokah, novih mašah..., vedno se je postavljalo smrekove slavaloke in mlaje.

Smrekova drevesca se množično uporabljajo za postavljanje božičnih drevesc in na tisoče se jih poseka v ta namen.

Zaradi velike razširjenosti smreke obstaja številni različki smreke: grivasta (nižine), ščetkovejna (sredogorja), ploskovejna (gorovja), zelenostoržna, rdečestoržna,...Te posebnosti je potrebno upoštevati pri umetni obnovi gozda: izbrati pravi tip za določeno področje.

V Sloveniji je najmogočnejša smreka t. i. Sgermova smreka pri Ribnici na Pohorju. V višino meri skoraj 62 m, premer debla pa 110 cm. Tudi na območju KE Dobropolje je nekaj smrek, ki imajo častitljive dimenzije. Najdebelejša je smreka v oddelku 38, GE Dobropolje. Njen premer znaša 98 cm, visoka pa je 35 m.

Na koncu omenimo še eno vrsto smreke, ki ima v Sloveniji veliko parkovno vrednost. To je omorika ali Pančičeva smreka. Območje njene naravne razširjenosti je ob reki Drini med Višegradom in Bajino Bašto. Je ozkokrošnjata in bolj odporna na različne škodljive dejavnike kot navadna smreka.

(V Dobropolju je več omorik pred Stolarino in pred župnijskim domom)

vodja KE Dobropolje Andrej Andoljšek, dipl.ing.

Muzejska zbirka v Jakličevem domu

Misel na muzejsko predstavitev pisatelja Frana Jakliča je bila prisotna že ob pripravah na graditev Jakličevega doma. Letos junija bo šestdeset let, ko so novi dobropoljski kulturni hram svečano izročili svojemu namenu.

Zamislili so si ga kot živ spomenik preroditelju gospodarskega, družbenega in kulturnega življenja Dobropoljcev. Nov kulturni dom so poimenovali s pisateljevim imenom: Jakličev dom. Iz ohranjenega načrta je razvidno, da so že tedaj načrtovali tudi poseben prostor za muzejsko predstavitev pisatelja. V ta namen je bila določena soba v nadstropju z balkonskim pomolom. V načrtu je označena kot "Jakličeva soba". Sledila je polstoletna praznina.

Ob okrogli mizi o Podgoričanu, ki so jo organizirali mladi člani dobropoljskega kulturnega društva leta 1988, ob 120 letnici pisateljevega rojstva, je njegov vnuk, Tadej Sluga, prinesel v Dobropolje za nekaj ur na ogled nekaj družinskih fotografij, knjižne izdaje Jakličevih povesti in spominsko reliefno podobo v lesu, izdelek Franceta Kralja, ki so jo Dobropoljci poklonili pisatelju leta 1932 ob 25 letnici delovanja Katoliškega prosvetnega društva. Jaklič ga je ustanovil leta 1907, in sicer v duhu Krekovich smeric in je nasledilo starejše bralno društvo. Tako so obiskovalci okrogle mize imeli skoraj po polstoletni zamolčanosti pomembnega rojaka prvič priložnost dobiti tudi nekaj vizualnih informacij o pisatelju in njegovem delu. Čeprav je bilo gradivo na ogled le nekaj ur, je bil to dogodek, ki je vzpodbujal k razmišljanju. V pripravah na ponovno poimenovanje kulturnega doma v Jakličev dom so mladi člani KD leta 1989 razmišljali tudi na postavitev priložnostne razstave o pisatelju in me prosili za sodelovanje. Telefoniral mi je Igor Ahačevič. Ideja je prerasla v prizadevanja za postavitev stalnega spominskega obeležja zaslužnemu rojaku. Iskali smo prostor, kjer naj bi postavili stalno Jakličevo zbirko. Prostor v današnji občinski stavbi, kjer je zdaj poštni urad, je bil izbran v ta namen. Tedaj je bila stavba še v razpadajočem stanju. Ko so jo obnovili, pa je izbrani prostor dobil drug namen.

Ob stoletnici prve združne organizacije, ki jo je v Dobropolju ustanovil Jaklič, smo postavili manjšo razstavo o pisateljevem življenju in delu v predverju Jakličevega doma, zavedajoč se, da je to le začasna, zasilna rešitev. Gradivo, ki sem ga zbrala v pripravah na razstavo je pet let čakalo v zasedi,

kdaj bo lahko šlo med ljudi. Vodilni in drugi člani KD društva: Franci Zrnec, Igor Ahačevič, Jože Samec, Škantelj in tudi tedanji ravnatelj osnovne šole Jože Miklič so bili delovna skupina, ki so prišli pomagat postavljati razstavo. Bilo je na dan pred božičem 1994. Prav v tistih dneh je minevalo 100 let, ko je bila v zadržni register vpisana Posojilnica v Dobropolju in tudi sto let, ko so se Dobropoljci sestajali in snovali svoja prva pravila za bralno društvo, katerega delovanje je deželna vlada dovolila nekoliko kasneje, in sicer z aktom z dne 24. januarja leta 1895. Da bi se naš človek zavedel svojih globokih kulturnih korenin s stoletno tradicijo in vlogo rojaka Frana Jakliča v tej kulturni rasti, zato je bila postavljena ta razstava. Toda le za nekaj dni se je predverje kino dvorane spremenilo v zlahtni razstavnini prostor. Potem pa so se Jakličeve knjige in rokopisi morali umakniti iz vitrin razstavnim plakatom za kino predstave; ostalo razstavno gradivo pa je družno s plakati delilo prostor v predverju dvorane, nekaj ga je ostalo na še bolj neprimernem mestu, kar na hodniku.

S preselitvijo knjižnice v zgradbo novega šolskega poslopja se je lani v jeseni odprla možnost za ureditev tega problema. Ob pripravah na prireditve ob 130-letnici pisateljevega rojstva je ob osebni zavzetosti župana Antona Jakopiča dozorela tudi odločitev, da uredimo pisateljevo spominsko sobo v večjem prostoru nekdanje knjižnice v Jakličevem domu, in da v manjšem prostoru uredimo interjer dobropoljske kmečke hiše ter tako oživimo podobo in občutje bivalnega okolja dobropoljskega človeka v Jakličevem času pa tudi še v desetletju po drugi svetovni vojni; izrazito etnološko razstavo pojmuje kot primerno miljejsko dopolnilo k vsebini Jakličeve zbirke.

Jakličeva spominska zbirka je urejena v obstoječih vsebinsko zaokroženih sklopih o pisateljevem osebnem življenju, o njegovem organizatorskem delu (bralno društvo in združništvo) ter o njegovem literarnem delu, vendar z nekaterimi dopolnitvami z arhivskimi dokumenti, pisateljevimi rokopisi, njegovo korespondenco in slikovnim gradivom. Na razstavi bosta poleg Jakličeve

podobe dobili svoje mesto podobi še drugih dveh pomembnih dobrepoljskih rojakov, umetnikov, Franceta Kralja in Toneta Kralja. Bila sta Jakličeva učenca. Vse tri je družila ljubezen do naših ljudi in našega življenja; vsak na svoj način so ga upodabljali v svojih delih. Stalno predstavitev bodo v novi zbirki dalje dobile vse starejše (z izjemo knjige Ob srebrnem studencu) in najnovejše izdaje Podgoričanovih povesti v knjižni obliki. Po petinpetdesetletnem molku je leta 1991 izšel prvi ponatis Jakličeve knjige. Zanimanje za njegovo leposlovje v devetdesetih letih očitno narašča, saj je doslej izšlo že pet ponatisov v knjižni obliki. Pomembno vsebinko dopolnilo so zbrana mnenja o Podgoričanovem leposlovju, ki so jih zapisali literarni zgodovinarji. Za ozemljitev povesti v našem domačem okolju je poskrbel pisatelj sam z opisi vasi, vpletanjem domačih krajevnih, ledinskih in domačih hišnih imen, še zlasti pa z bogastvom narečnih izrazov. Domačini se v Jakličevem

leposlovju še danes z lahkoto prepoznamo, oziroma prepoznamo naš kraj. Na razstavi pa smo skušali ozemljiti nekatere motive iz Podgoričanovih povesti tudi s fotografijo, kot je npr. podoba zdenske Rebri s cerkvijo sv. Antona, motiv, ki ga tako pogosto vpleta pisatelj v svojo pripoved (npr. v povesti Kako se je ženil Kobaležev Matija), dalje podoba Male vasi s hišo babice - "malovaške Nosečke" in gostilno malovaškega Štuhca (Naši vaščanje) ali Stoklasa (Iz našega kota), podobo Zagorice, ki jo opisuje Jaklič v Selski sliki, povesti Kako se je ženil Kobaležev Matija, v povesti Od hiše do hiše, podoba "Malega" Vidma s Kadunčevo in Krajčkovo hišo, ki ju omenja pisatelj v povesti Iz našega kota. V Selski sliki omenja z izmišljenim imenom Tilh ljudskega podobarja iz Podgorice. V originalu je na razstavi prikazan "buga", ki ga je izdelal Smolarjev Janez iz Podgorice, podobar, ki ga z izmišljenim imenom Tilh omenja Jaklič v povesti Naši vaščanje in v Selski sliki, kot je znano iz

Ljubičeve objave.

Predmete za stalno razstavo "Dobrepoljska hiša" so prispevali: Alojz in Janez Drobnič, vse iz zapuščine Pavle Drobnič s Ceste, Kastelic Anton, Zdenska vas, pd. Kastevec, Žgajnar Marija, Zdenska vas, pd. Kajžarjeva, Jože in Francka Grm, pd. Špančkova iz Male Ilove gore, Janez Novak, Tamožev iz Zdenske vasi, Tone Novak, Tamožev iz Male vasi, Fani Šporar, Bidrihova iz Male vasi, obešalnik je iz Jakličeve hiše v Podgori, stensko uro pa je dal Vinko Brodnik, doma iz Kompolj, živeč na Škofljici. Marija Novak, Škodova Marija iz Male vasi, je prispevala venček iz suhih rož. Vsem darovalcem, ki so z darovanimi predmeti omogočili postavitev stalne zbirke v Jakličevem domu se tudi osebno toplo zahvaljujem za pomoč in sodelovanje pri nastajanju tega topljivega spomina na naše domove, ki so nas zaznamovali in nam hkrati vlivali moči.

Anka Novak

INTERVJU S PREDSEDNIKOM KD DOBREPOLJE

"Več povezanosti in sodelovanja"

Janez Tomšič je predsednik Kulturnega društva Dobrepolje eno leto. Na to mesto so ga predlagali mladi, s katerimi je skupaj snoval kulturne projekte in že zelo zgodaj opozarjal nase s svojo delavnostjo, odločnostjo in znanjem. Janeza seveda poznamo. Njegove prispevke in razmišljanja lahko beremo na mladinski strani našega časopisa. Ker pa je pred nami kulturni praznik, sem ga povabila na razgovor kot predsednika KD in ga za začetek prosila za nekoliko podrobnejšo predstavitev.

- Rodil sem se leta 1979, torej sem sedaj star 19 let. Po končani osnovni šoli sem se vpisal na Gimnazijo Želumlje, ki sem jo lani tudi končal. Sedaj sem študent Pravne fakultete v Ljubljani. Ko sem končal OŠ, sem se začel zanimati za marsikaj, zato tudi moje delovanje pokriva več področij. Drugače pa sem ambiciozen, samozavesten in optimističen človek z jasnimi predstavami o tem, kaj želim in hočem doseči.

Med področji, ki te zanimajo in kjer deluješ, je tudi kultura. Kaj ti pomeni kultura?

- Kaj mi pomeni kultura? Kaj je sploh kultura? Izraz sam izhaja iz latinskega "cultura" in pomeni obdelovanje, vzgoja, izobrazba, spoštovanje. Kultura je zame predvsem tisto, kar vzgoja, obdeluje posameznikov čut za dobro, za umetnost, za estetsko lepo. Kultura mora imeti namen v človeku prebuditi tisto doživljanje in duhovno ustvarjanje, ki človeka osvobaja, mu posreduje vrednote in ga dviga nad živalski svet.



Kam v tem širokem pojmovanju kulture uvrščas ljubiteljsko kulturno dejavnost?

- Ljubiteljska kultura ima v celotnem kulturnem prostoru zelo pomembno, če ne kar

najpomembnejšo vlogo. Vsekakor je res, da so potrebni veliki kulturni ustvarjalci, veliki pesniki, pisatelji, slikarji, igralci in drugi umetniki, vendar to še zdaleč ni dovolj. Za človeka, ki hoče v polnosti užiti kulturo, ne zadostuje, da je zgolj objekt, se pravi opazovalec dogajanja, pač pa se mora s kulturo tudi sam aktivno ukvarjati. S tem jo doživlja na čisto drug način, ki daleč presega doživljanje tistega, ki je le pasivni opazovalec. Zato je potrebno ljubiteljsko kulturo čim bolj vzpodbujati in jo napraviti dostopno vsem kategorijam ljudi ter omogočiti v njenem okviru čim širši spekter različnih dejavnosti.

Glede na to, da si med najvidnejšimi igralci dramske skupine Scena, sklepam, da ti je dramatika in igralsvo najbliže.

- Težko bi dejal, da mi je igralsvo najbliže, čeprav je res, da imam teater zelo rad. V poseben užitek mi je kakšna dobra recitacija ali peta pesem, zelo blizu pa mi je predvsem likovna umetnost. Slika ali kip je tisti umetniški izraz, ki name napravi največji vtis. Morda tudi zato, ker sem včasih samo z risbo ali sliko najlažje izrazil svoje občutenje.

S kakšnimi pričakovanji in ambicijami si sprejel funkcijo predsednika KD?

- Da bi postal predsednik KD, nisem prej nikoli preveč razmišljal. V času menjave vodstva pa mi je David (režiser dramske skupine) predlagal, da bi bilo dobro, če bi se mladi že zdaj še bolj aktivno lotili dela v ljubiteljski kulturi. Moram priznati, da so mi nekateri to funkcijo močno odsvetova-

li, češ da sem premlad in da je KD močno spolitizirano in da bom kot predsednik le tarča napadov z ene ali z druge strani. Kljub temu sem vodstvo sprejel s pričakovanji, sploh, ker sem bil na občnem zboru izvoljen z veliko večino. Funkcijo sem sprejel z namenom, da je treba še marsikaj postoriti in v krog ljudi, ki se ukvarjamo z ljubiteljsko kulturo, sprejeti čim več novih ljudi.

Zdaj si na tem mestu že eno leto. Kakšno je trenutno stanje v Kulturnem društvu?

- Trenutno je v KD kar pet zborov, godba, dramska skupina in seveda likovna sekcija, ki vsako leto pripravi extempore. Veseli smo, da smo ravno sedaj registrirali pevsko skupino v našem KD, in sicer Kvartet Beati, ki ste ga lahko že slišali tudi v Jakličevem domu. Poleg tega se je dramska skupina Scena razširila na dve ekipi, tako da letos pripravlja kar dve uprizoritvi. Članstvo v KD je torej relativno zadovoljivo. Večina sekcij ima problem s podmladkom, saj se mladi po OŠ ne vključujejo v ljubiteljsko kulturno dejavnost in predvsem na tem področju bo potrebno veliko postoriti.

Si morda že uvedel kakšne spremembe v KD?

- To bi verjetno bolj vedeli tisti, s katerimi skupaj delamo v KD. Nekateri so od zamenjave vodstva pričakovali veliko, vendar so pri tem pozabili, da morajo tudi sami priznati in prebrestiti napake iz preteklosti. Tudi zaradi raznih sporov iz preteklosti je še danes KD nekoliko manjše, kot bi lahko sicer bilo. Ostale stvari, kot sestanki upravnega odbora, koordinacija dela in potrebno sodelovanje s Skladom RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, pa so po mojem mnenju zadovoljive.

Kakšne so tvoje dosedanje izkušnje na tem mestu in kako usklajujete mnenja in načrte v upravnem odboru, kjer so predstavniki vseh sekcij?

- Kot prvo moram povedati, da sem relativno mlad in je bilo to delo zame bolj ali manj nekaj novega. Kakšne so izkušnje? Sodelovati z ljudmi, ki so v IO, ni težko. Nasploh je stanje znotraj KD boljše, kot sem pričakoval, glede na pripovedovanja nekaterih, preden sem prevzel to funkcijo. Sicer je res, da znotraj nekaterih skupin prihaja do problemov, vendar sem prepričan, da jih je mogoče rešiti. Vedno bolj vidim, kako je v vsaki skupini, pa naj bo to zbor, dramska ali katera druga skupina, pomembno, da se člani med seboj dobro razumejo in so jim vsake vaje ali srečanje v veselje, sprostitve in zadovoljstvo. Le skupina, v kateri so ljudje tudi sicer prijatelji in se imajo skupaj lepo, lah-

ko dalj časa uspešno deluje.

Vidiš v tej dokaj razvejani kulturni dejavnosti še kaj neizkoriščenih možnosti?

- Pevsko, glasbeno in dramsko področje je v naši občini dobro pokrito. Kljub temu bi bilo dobro ustanoviti še en zbor, v kate-rega bi se vključevala srednješolska mladina po končani OŠ. Le tako bi lahko pritegnili mlade, da bi tudi kasneje, po končani srednji šoli, nadaljevali s petjem v že ustanovljenih starejših skupinah. Menim, da bi bilo predvsem potrebno obuditi in bolj vzpodbujati recitatorsko dejavnost in v tem okviru pripravljam literarne večere, v katerih bi se obdelovala tematika bolj ali manj znanih slovenskih ustvarjalcev. V okviru KD bi bilo dobro ustanoviti tudi neko likovno skupino, ki bi pod vodstvom mentorja delovala skozi vse leto, saj se mi zdi, da je pri nas veliko mladih, ki so tudi likovno nadarjeni, pa zaradi neke praznine na tem področju svojih talentov, žal, ne uveljavljajo.

Si se že soočil s kakšnimi problemi?

- Največji problemi so v sodelovanju KD z nekaterimi skupinami ali tudi posamezniki, ker jih bremenijo pripetljaji in nezaupanje iz preteklosti ali pa želijo svoje sodelovanje oz. nesodelovanje izkoriščati predvsem v politične in druge namene, ki kulturi samo škodijo. Poleg tega je velik problem že prej omenjeno pomanjkanje mladih, ki bi se vključevali v ljubiteljsko kulturo. Vzrok za to vidim tudi v tem, da se na primer večina učiteljev, ki bi morali biti prvi vzor za mlade, ne udeležuje kulturnih prireditvev in s tem ne daje pravega zgleda. Ravno šola je tista, ki bi morala poleg izobraževanja vzpodbujati tudi dobro vzgojo, h kateri spada tudi razvijanje čuta za kulturo. Med glavne probleme spada tudi sodelova-

nje z drugimi kulturnimi društvi. Zakaj? Dobrepoljci tiste prireditve, ki jih pripravljamo sami, zelo dobro obiskujemo; če pa imamo neko gostujočo skupino in je treba odšteti še par tolarjev za vstopnino, je obisk daleč po kritiko. Zaradi tega si potem človek sploh ne upa povabiti nekoga od drugod, saj s tako majhnim obiskom gotovo ne pridobi nič dobrega. Je pa obratno naše sodelovanje naših skupin po drugih krajih zelo pogosto in lepo sprejeto.

Kaj pa načrti za letošnje leto? Morda tudi dolgoročno?

- V letošnjem letu smo nameravali pripraviti večji projekt v februarju. Skušali smo narediti večjo prireditev v zvezi z zagoriškimi "mačkarami", vendar so Zagoričani izrazili željo, da sami pripravijo prireditev v centru vasi Zagorica. V kolikor bodo želeli, jim bo seveda tudi KD rado priskočilo na pomoč. V tednu kulture bi radi poleg že tradicionalnih prireditvev pripravili tudi kakšen literarni večer.

Dolgoročno pa bi rad pokril še tista področja, ki niso izkoriščena ter obšel probleme, ki onemogočajo boljše delovanje KD. Torej večja povezanost, sodelovanje z drugimi in vključevanje mladih so tisti cilji, ki bi jih rad čim prej uresničil. Za to pa so seveda potrebni ljudje, ki so pripravljeni delati. Vesel pa sem tudi vsake kritike, ki ima namen konstruktivno urejati probleme, ki nastajajo ter odprt za pozitivne predloge in nasvete.

Janezu želim veliko uspeha pri uresničevanju zastavljenih ciljev in se mu zahvaljujem za pogovor.

Pogovarjala se je: M. Steklasa



Zagoriške "mačkare" vabijo

Vaška skupnost Zagorica vabi na karneval tradicionalnih zagoriških "mačkar", ki bo v nedeljo, 14. 2. 1999, ob 13.30 v Zagorici.

V karnevalu boste lahko videli:

- * žaganje babe
- * parado mačkar s poroko
- * babji maln
- * orače in sejalice

VLJUDNO VABLJENI!

PETLETNICA delovanja Dramske skupine v Dobropolju

Dramska skupina SCENA

Vas vabi na ogled
veseloigre v treh dejanjih
GLAVNI DOBITEK

avtorja Frana Lipaha.

Igro bomo uprizorili
v SOBOTO, 30.1.1999, ob 19.00 uri v
Jakličevem domu na Vidmu.

Igra je veseloigra s precej satirično vsebino. V njej boste našli zadovoljstvo tudi zahtevnejši gledalci. Vsebinska je kot nalašč za današnji čas, saj govori o denarju, o pretiranem hlastanju po materialnih dobrinah. Govori o revnem profesorju v pokoju, ki kar na enkrat na loteriji zadane glavni dobiček in kako se potem usoda poigra z njim. Obljubljamo zanimivo, komično in poučno sprostitev. Pri igri sodeluje 10 igralcev:

BOŠTJAN BRVAR (*profesor v pokoju*).....**Janez Tomšič**
MATILDA (*njegova žena*).....**Vida Jakopič**
BRANKO (*njun sin, študent*).....**Marko Ahačevič**
SIMON KOCJANČIČ (*krojač*).....**Danilo Drobnič**
AGATA (*njegova žena*).....**Melitka Križman**
VLADIMIR BABIČ (*bančni ravnatelj*).....**Bojan Novak**
MARICA (*njegova hči*).....**Vesna Hrovat**
MARJETA
(*Brvarjeva sestrična, branjevka*).....**Helena Hočvar**
KRIŠTOF
(*Brvarjev daljni sorodnik s kmetov*).....**Jernej Šuštar**
ANČKA (*služi pri Brvarjevih*).....**Vilma Šuštar**
REŽIJA**David Jakopič**

Dramska skupina Kulturnega društva Dobropolje, ki se je lani poimenovala SCENA, letos praznuje petletnico delovanja. GLAVNI DOBITEK bo že šesta igra s to postavbo igralcev. Tukaj naj posebej omenim Bojana Novaka in Vido Jakopič, ki igrata vseh pet sezon.

Naj se na tem mestu zahvalim vsem, ki ste nas podpirali in nam stali ob strani, še posebej: gospodu župniku Francu Škulju, ki nam je vseh pet let omogočil prostore v katerih vadimo, Kulturnemu društvu, še posebej prejšnjemu vodstvu, ki nam je vedno skušalo pomagati, ge. Marti Šuštar, ki nas je redno oskrbovala s tekstovnim in scenskim materialom in nam v začetku tudi pomagala pri režiji; in vsem, ki ste nas kakorkoli finančno ali kako drugače podpirali. Začetki so bili precej težki, saj smo bili vsi skupaj zelo mladi. Še samemu sebi komaj verjamem, da je bila naša poprečna starost 17 let, ko gledam poročila iz leta 1994. Razvili smo se v dobro skupino predvsem prijateljev, ki pomaga ustvarjati kulturno ozračje v Dobropoljski dolini.

Letos se je v okviru dramske skupine SCENA rodila še ena podskupina, saj je v srednješolske vode vstopila zelo obetavna generacija mladih. V okviru ene igre bi bilo nemogoče vključiti toliko mladih potencialov, zato sem se odločil, da letos uprizorimo še eno. Na oder jo bomo predvidoma postavili konec aprila in že sedaj pridno vadimo. To bo komedija v treh dejanjih NEVESTA IZ AMERIKE v igralski postavi: Vida Novak, Damjana Cimerman, Marta Jakopič, Maja Samec, Primož Sinkovec, Martina Hočvar, Katja Žnidaršič, Vida Žnidaršič in Tanja Prijatelj. Več o tem pa kasneje.

Torej še enkrat:

Vidimo se v SOBOTO 30.1.1999 ob 19.00 uri v Jakličevem domu na Vidmu.

DAVID JAKOPIČ

OSNOVNA ŠOLA DOBROPOLJE

vabi

v počastitev slovenskega kulturnega praznika

NA KULTURNO PRIREDITEV,

ki bo v soboto, 6. februarja 1999, ob 18. uri v Jakličevem domu.

Kulturni program so pripravili sedanji in nekdanji učenci OŠ Dobropolje.

VLJUDNO VABLJENI!

Občina Dobropolje vabi ob 19.30 oziroma po proslavi na odprtje spominske sobe Frana Jakliča in stalne zbirke "Dobropoljska hiša" v prvem nadstropju Jakličevega doma.



D. Brestina

V novo leto s tradicionalnim koncertom Godbe Dobropolje

“Lepo bi bilo, če bi bila tako polna dvorana na vseh prireditvah”, je med drugim dejal predsednik Kulturnega društva Janez Tomšič, ko je pozdravil obiskovalce in nastopajoče na tradicionalnem božično-novoletnem koncertu dobrepoljske godbe, 26. decembra lanskega leta.

Godba Dobropolje se ob svojih vsakoletnih koncertih ob koncu leta vsakokrat lahko pohvali s polno dvorano in dobrim programom, ki je naravnano na božično-novoletni čas. Tudi letos so se predstavili z novimi skladbami, celoten koncert pa je bil sestavljen iz dveh delov. V prvem delu smo poslušali skladbe z božično vsebino, drugi del pa je bil vedrejši in je temu primerno tudi razgibal vzdušje v dvorani. Prireditelji so že navajeni na “obvezen” dodatek ob koncu programa, ki ga z dolgim aplavzom zahtevajo gledalci. Kapelnik prof. Josip Mihelčič pa tudi ve, da ne more zgrešiti z večno lepimi Straussovimi melodijami.

Med koncertom je obiskovalce pozdravil in jim zaželel srečo v novem letu tudi župan Anton Jakopič, povezovalac programa Igor Ahačevčič pa je s humorno obarvanimi govornimi vložki poskrbel za smeh v dvorani. Posebej omembe vreden pa je bil nastop mladinskega šolskega zbora, ki je zapolnil program med obema deloma koncerta. Zbor, ki je bil tokrat že drugič gost na božično-novoletnih koncertih, je letos izredno prijetno presenetil. Pod vodstvom Romana Gačnika so zapeli štiri pesmi iz znanega filma *Moje pesmi moje sanje*, ob spremljavi Godbe pa so zapeli še Kekčevno pesem.

Mladih pa je čedalje več tudi med samimi godbeniki, letos so nam predstavili kar štiri nove člane, zvedeli pa smo tudi, da je godba ponovno investirala v nabavo instrumentov - letos so dobili nova tolkala.

Skratka, Godba Dobropolje, pod vodstvom svojega predsednika Andreja Škantlja, že vrsto let nadaljuje s svojimi uspešnimi nastopi, ki so sad neprekinjenega in požrtvovalnega dela.

M. Steklasa

Izid pesniške zbirke Melitke Križman "Večnost v trenutkih"

14. januarja smo bili v dvorani Gimnazije Želimlje priča zanimivemu literarnemu večeru. Komaj 17-letna dijakinja gimnazije Melitka Križman, doma iz Četeža v Strugah, je predstavila svojo prvo pesniško zbirko z naslovom “Večnost v trenutkih”, ki jo je izdala pri založbi Salve.



Melitka Križman

Z objavami svojih pesmi tudi v našem časopisu je že dalj časa opozarjala na svoj pesniški talent.

Predstavitve zbirke in celoten spremljajoči program je nedvomno obogatil večer prisotnim v dvorani. Ravnatelj Gimnazije Želimlje je v uvodnem nagovoru povedal nekaj misli o bogastvu darov, s katerimi razpolaga človek in o njegovem poslanstvu priključiti iz sebe svoje zaklade. Direktor Zavo-

da Želimlje Lojze Dobravec pa je dal priznanje njihovi dijakinji z besedami: “Ko imaš v razredu pred seboj dijake, niti ne veš, kakšni talenti se skrivajo med njimi, šele takšen večer pokaže, kakšne bisere imamo.”

Melitka je zgodaj pokazala razsežnost svojega notranjega doživljanja in prizadetosti ob vseh surovostih in lažeh zunanjega sveta. V pesmih, ki jih je interpretiral igralec Samo Gašperšič, smo začutili izpoved razpoloženj, v katerih se pretaka svet bolečine, sanj in upanja. Najmočnejši navdih in bogastvo osebne izpovede privre na dan ob velikih življenjskih preizkušnjah, kar je čutiti tudi v Melitkinih pesmih. Kljub bolečini in mrakobnosti se v daljavi vidi odsev svetlejšega jutri.

Literarni večer je bil popestren z nastopi sopranistke Mojce Logar in pianistke Katje Freljih. Domače dobrepoljsko vzdušje pa je pričarala dramska skupina Scena, ki je odigrala odlomek iz Jakličeve povesti *Nevesta s Korinja*.

Večer je vodila sama avtorica pesmi Melitka. Njen samozavesten nastop še veliko obeta. “Ustvarjaj in kar boš ustvarila, deli z nami”, ji je vlivlil poguma gospod Lojze Dobravec.

In res smo se vračali, kot nam je bilo že na začetku večera obljubljen, bogatejši za trenutke lepote in resnice.

M. Steklasa



Nastop SCENE na predstavitvi zbirke Melitke Križman

Blagoslovitev konj na Štefanovo

Organizator: TURISTIČNO in KONJENIŠKO DRUŠTVO DOBROPOLJE

Zaradi mraza in poledice več lastnikov ni pripeljalo svojih konj, pa vendar je bilo pet konj s **KMETIJE GUČMAN, LOJZE ERČULJ** iz Zagorice s svojo kobilo, **ROK** in **RENATA**, velika ljubitelja konj iz Podpeči, s kobilo in žrebetom, tudi **ALEŠA MAROLTA** iz Zdenške vasi nista zadržala mraz in led, pripeljal je svojo kobilo na blagoslov.

Prijetno je bilo vzdušje med lastniki konj pred obredom, izražene so bile želje, da bi bili konji zdravi in bi bil trud njihovih lastnikov poplačan. Martina in Marjeta Padar

sta si kot tekmovalki zaželeli uspehov na dirkah, predvsem s kobilo Atomo in polnokrvno angleško galoperko Nevihto, ki je sedaj stara šele 20 mesecev. Čaka jo trening in v mesecu avgustu v Kočevju dirka dvoletnikov za prvenstvo Slovenije. Rok in Renata iz Podpeči bosta posvetila veliko časa vzgoji žrebeta in rekreativnemu jahanju. Aleš Marolt iz Zdenške vasi bi rad svojo kobilo naučil voziti in jahati. Kobila ljubljenska Erčuljevih iz Zagorice, že samostojno vozi. Želja hčerke Ane je, da bi jo tudi samostojno jahala na terenu.

V soboto, po deseti maši, se je zbrala k obredu množica vernikov, občudovalcev ter

plemenitih živali. Ob prihodu gospoda župnika Franca Škulja z ministranti je bilo zelo simpatično začudenje gospoda župnika, da je v Dobropolju še toliko konj. Bil je lep obred in zbrana molitev vseh prisotnih, za kar se gospodu župniku iskreno zahvalujemo.

Po končani slovesnosti se množica kar ni razšla, občutiti je bilo, da nekaj manjka. Morda toplega čaja ali kuhanega vina. In že je padla ideja za naslednje leto.

Frenk Padar

Koledar prireditev tudi letos

Že tretje leto je Turistično društvo Dobropolje izdalo "Koledar prireditev", s katerim želi posredovati širši skupnosti lepoto izročila občine, zato so v uvodu napisali: "Želimo, da s pomočjo tega koledarja spoznate kulturno dediščino, naše kraje in ljudi, ob zabavnih in športnih prireditvah pa se tudi povesebite in obogatite svoj prosti čas."

Koledar nudi obiskovalcem resnično širok izbor javnih prireditev skozi vse leto. Načrtovanih je 62 različnih kulturnih in zabavnih in športnih prireditev, razstav, srečanj, predavanj in drugih predstavitev, kar vse skupaj pomeni v povprečju pet prireditev na mesec.

Ta številka bi bila skoraj neverjetna za neko manjšo občino, če ne bi vedeli, da v tej občini obstaja cela vrsta različnih društev in vsako posebej se lahko pohvali z izjemno dejavnostjo. Tako je mogoče med organizatorji različnih vrst prireditev naštetih kar 23 različnih društev in drugih izvajalcev.

Koledar prireditev je dobrodošel predvsem zato, da se prireditve časovno ne prekrivajo, ampak se načrtujejo vnaprej in razporedijo skozi vse leto. Turistično društvo je koledar dostavilo vsakemu gospodinjstvu v občini, posredovalo pa ga je tudi drugam, saj že ves čas vlada precejšnje zanimanje za dobropoljske prireditve tudi izven meja občine.

M. Steklasa



Blagoslovitev konj je bila na Štefanov dan po maši na igrišču Videm



Pohod z baklami na Kamen vrh

Prekrasen božični dan - mraz je, po vejah ivje in sneg, vas je razsvetljena. Nešteto lučk mrgoli. Na površini snežne odeje se lesketajo ledeni smaragdi.

Kot v pravljici je.

Ura se približuje odhodu. V vas od vsepovsod prihajajo ljudje - nekaj poznanih, večina prvič videlih obrazov. Vsi z nekim pričakovanjem. Na Vidmu jih predhodno sprejme gospa Novakova. Razkaže jim cerkev, Kraljeve spomenike in jim na kratko oriše zgodovino te doline.

Tukaj je tudi nacionalna TV, ki intervjuja posamezne udeležence. Topel čaj nam pred startom še kako pogreje že malo premražene ude. Bakle se prižigajo, prvi popotniki krenejo. Gledamo trepetajoče lučke, ki jih nosi na stotine ljudi. Vi jugajo med bukvami in smrekami.

Pridružimo se koloni. Na začetku občutimo napor, saj stopinje v sipke sneg terjajo od nas precej moči. Malo nas zaskrbi - nevajeni takih tur bomo najbrž danes težje prišli na Kamen vrh. A pohodnik pred teboj - čez 70 let star možakar pravi, da nima nobenih težav z vzponom, otroci tekajo malo naprej, malo nazaj. Četice pohodnikov se vijejo iz Podgore, Podpeči, Predstrug, Ponikev in se zgrinjajo na vrh. V slabi uri dospemo h koči.

Pod vrhom se čuje vriskanje in srečen si, da si sredi tega dogajanja. Za vse je poskrbljeno, planinci nas na Kamen vrhu postrežejo s kuhanim vinom, malo preznojeni se grejemo ob zakurjenem ognju.



Moški pevski zbor zapoje nekaj pesmi, tu in tam igra harmonika. Razlega se pesem in na nebu se zaiskri na tisoče lučk, ki jih pričara prelep ognjemet. Vse to pa je namenjeno prihajajočemu dnevu samostojnosti.

Pod nami se v jasnem nebu koplje dolina.

Voščimo si lepe praznike, nazdravimo in se zopet razidemo vsak na svojo stran.

Pot navzdol gre hitreje. Zopet nas v dolini pričakajo Podgorci s toplim napitkom. Tu se z nekaterimi razidemo. Drugi odidemo na večerjo - pravo kmečko pojedino v gostilne Adam, Brdavs, Pri Zori. Povsod je polno, prepolno gostov, dobrodošla bi bila vsaj še ena oštarija. Večina je prišlekov od drugod. Prisedemo

k njim in takoj se spletejo prijateljstva. Marsikateri naslov ali telefonska številka je na novo pribeležena.

“Prvič smo tukaj, pa slišimo, da je to že četrti pohod po vrsti. Zdaj se zagotovo srečamo vsako leto. Zelo lepo je pri vas in dobro se počutimo med vami. Pridite tudi vi med nas!” se sliši od vsepovsod.

Na mizo prinesejo dobrepoljsko kmečko pojedino. Koline, ki jih je izvrstno pripravil naš Franci, teknejo. Nekateri prvič v življenju poskusijo belo klobaso.

Po večerji nazdravimo in se zavrtimo, saj povsod igrajo godci na harmoniko. Zadnji gosti so gostilno zapustili ob treh zjutraj.

Projekt je bil skrbno pripravljen in presegel je vsa pričakovanja. Pavlina, Franci, Tone, Jože - nosili ste največje breme. Brez najmanjšega zapleta je bilo vse profesionalno izpeljano.

Naj bo preko 750 ljudi na Kamen vrhu potrdilo, da je bilo vredno truda in da je toliko prišlekov od drugod videlo košček naše lepe Dobrepoljske doline.

TD Podgora, Ana Letonja

In svetile so nam bakle ...

Da dogodek ali prireditev posname in predvaja nacionalna TV Slovenija, je lahko le politični dogodek s prisotnostjo vidnih politikov ali številčnost na sami prireditvi. In ravno to, drugo, je Turističnemu društvu Podgora uspelo uresničiti.

S tradicionalnim pohodom na Kamen vrh smo dan samostojnosti počastili s 300 baklami, ognjemetom in 700 pohodniki. Prvič smo poskušali zainteresirati za pohod tudi ljudi od drugod. Uspelo nam je. Več kot 200 pohodnikov je prišlo od vsepovsod - iz Ljubljane, Dola, Dolskega, Sodražice, Višnje Gore, Grosuplja... Prišli so z osebnimi avtomobili, kombiji in skupina 40 ljudi iz Zagradca kar z avtobusom. Prijave za pohod so deževale posebno zadnji teden, še posebej pa po predstavitvi našega turističnega društva na radiu Zeleni val. Pohod na Kamen vrh smo za tuje goste obogatili še z ogledom Kraljevih spomenikov in farne cerkve na Vidmu ter skupno večerjo dobrepoljskih kolin v naših gostilnah. Organizatorji

smo bili že ob vrnitvi s pohoda v Podgora in pri večerji v gostilnah deležni veliko pohval, tako za originalnost pohoda (bakle!), dobro organizacijo, gostoljubnost in spremljanje gostov ob prihodu in odhodu. Zelo pa smo bili veseli pisma, ki je bil za društvo najlepše novoletno darilo in plačilo za ves trud, ki smo ga vložili v organizacijo pohoda. Pismo v celoti citiramo:

Spoštovana gospa Pavlina in gospod Anton Novak!

Iz vsega srca smo hvaležni Vama osebno in drugim iz društva za povabilo na pohod z baklami na Kamen vrh. Z velikim zanimanjem smo si ogledali spomenike Franceta Kralja in druge znamenitosti Vidma,

seveda pa smo se z ravno tako velikim zanimanjem udeležili pohoda. Morebitnih spodrseljave pri organizaciji nismo opazili ne čutili - ravno nasprotno: vsi udeleženci iz KS Moste-Selo smo bili z organizacijo zelo zadovoljni. Vlada-lo je prijetno in prijazno vzdušje, ki je na nas, ki prihajamo iz urbanega, prenaseljenega in odtujenega okolja, narredilo globok in sproščujoč vtis. Celo naslednji dan smo se medsebojno klicali in pogovarjali o čarobnem vtisu, predvsem pa smo se dogovorili, da v isti ali povečani "zasedbi" pridemo v vaše kraje znova spomladi in v soncu. Smelejši pa smo celo kovali načrte, kako bomo naslednjo zimo na pohod pripeljali še več ljudi, med njimi tudi ugledne osebe iz družbeno političnega življenja Ljubljane, saj jim bo tovrstno druženje in čarobni vtis nedvomno koristil.

Žal vsem krajevnim skupnostim v Ljubljani z 31.12. 1998 (po zakonu) preneha pravna subjektiviteta. Vendar to ne pomeni, da nas na naslednji pohod ne morete povabiti. Poslej nas lahko obveščate na naslov MOL, Mestna uprava, Oddelek za lokalno samoupravo, Zaloška 61.

... V kolikor pa potrebujete finančno ali drugačno pomoč pri organizaciji pohoda, bomo društvu po svojih možnostih z veseljem priskočili na pomoč.

Želimo si, da Vama osebno in vsem sodelujočim naša zahvala polepša dan in vlije vsak kanček novih moči za delo. Obenem vsem želimo srečno, veselo in zdravja polno prihajajoče leto.

Krajevna skupnost Moste-Selo, tajnik Darja Gogala, soc.del.

Iz vsebine v pismu je razvidno, kako cenijo delo in prizadevanja članov v našem društvu tuji ljudje. Veseli bi bili, če bi bilo naše društvo deležno kakšne pisane besede tudi od občanov iz naše občine. Pa ne le hvale, tudi kritike, ki so dobronamerne, bomo z vso resnostjo sprejeli. Namreč, nič ni samo po sebi umevno in narejeno. Veliko je potrebno angažiranja, dela in znanja in to velikega števila ljudi. Takih nam, na veselje, v Podgori ne manjka. In še to! Vsi smo polni besedi o turizmu v naši občini, vendar pa brez dobrih projektov tujih turistov k nam ne bo. Štejemo si v čast, da smo v prvem letu našega delovanja uspeli pripeljati prvič v naš kraj tuje goste, ki jih skušamo animirati tudi pri ostalih projektih našega društva.

Za TD Podgora Tone in Pavlina Novak

Silvestrovanje na prostem - na Vidmu

No, pa smo dali pod streho leto 1998.

Za nekatere je bilo morda nesrečno ali boleče, za druge zdravo in uspešno. Zadnje minute in sekunde smo odštevali sredi Vidma, ob zvokih glasbe, ki jih je predvajala skupina Koma 750.

Mraz je bil, a toplo vino in čaj iz rok članov TD Podgora sta nas pogrela.

Vzdušje je kvarilo le prehudo pokanje petard!

Novoletno voščilo nam je zaželel gospod župan.

Stisnili smo drug drugemu roko, izmenjali želje za naprej in bili veseli, saj smo morda po dolgem času zopet srečali znanca, prijatelja,

sošolca.

Čeprav malo pozno, toda iz srca starejšim in bolnim, mladim in osamljenim, vsem ljudem

želimo vse dobro v letu 1999!

Da bi bilo več strpnosti in potrpljenja med nami, da bi svojemu sosedu, sodelavcu, sočloveku znali prisluhniti in se pogovoriti z njim, da bi znali ubogim priskočiti in pomagati, da bi si v vsej naglici in vne mi znali vzeti čas za sebe in za svoje družine, da bi bil mir na zemlji in v naših srcih.

SREČNO!

Vaščani in člani Turističnega društva Podgora



Posnetki silvestrovanja na prostem



Božično-novoletne prireditve najmlajših

Iz Kompolj

V mrzlih predprazničnih dneh je otoplil srca staršev in drugih obiskovalcev prijeten nastop šolarjev iz Kompolj. Večnamenski prostor v gasilskem domu v Kompoljah se je za eno uro spremenil v toplo božično-novoletno pravljico vzdušje.

Pričaralo ga je lepo okrašeno drevesce in ples "snežink" ob spremljavi harmonike in petja šolskega zborčka, ki ga je vodil Roman Gačnik. Božični čas pa sta še bolj približali igrici "Božično darilce" in "Pastirci", ki so jih pristrčno odigrali učenci 3. razreda pod mentorstvom Jelke Samec. Veliko truda so vložili v priprave, zato ni čudno, da je z njihovih obrazov sijala sreča, ko so jih starši nagradili z dolgim aplavzom.

Prizadevne učiteljice iz kompolske šole pa pa so poskrbele še za eno presenečenje. Obiskovalcem so odkrile glasbeno skupino "Zrno na zrno", ki je izpolnila drugi del prireditve. Glasbena skupina, ki nastopa že deset let, je bila novost in prijetna osvežitev za gledalce. Ob prijaznem kramljanju z otroki sta člana ansambla zaigrala nekaj lepih melodij, ki so bile gotovo vseč tako otrokom kot njihovim staršem, zato jih bomo verjetno še kdaj poslušali na naših prireditvah.

Voščila in tople želje za naslednje leto, ki so jih izrekli otroci in njihove učiteljice, so spremljale starše na poti domov.

M. Steklasa

Glasbenika skupine "Zrno na zrno" sta povabila k izvedbi tudi učence



Mladi kompolski igralci



Iz vrtca "Ringaraja"

"Vabimo vas na božično-novoletno srečanje s srečelovom in modno revijo" je pisalo na vabilu, ki so ga dobili starši, ki imajo svoje otroke v vrtcu na Vidmu.

"Na taki modni reviji pa še nisem bil," je najbrž rekel marsikdo od staršev, ki so napolnili prostor v vrtcu do zadnjega kotička. Z radovednostjo so čakali na začetek nastopov in se ozirali po svojih najmlajših. Ti pa so brez najmanjše treme, ki smo jo bolj vajeni pri večjih otrokih, hodili okrog svojih vzgojiteljic



Najmlajši igralci med nastopom

in se mimogrede ozirali po množici, ki je čakala na njihov nastop. Le tu in tam je kakšen malček pozabil na svoj prvi "javni nastop v življenju" in se odpravil k svojim igračam. Toda ko je goste pozdravila vodja vrtca gospa Mariča, so že bili spet na svojih mestih.

"Metuljčki" so pod vodstvom svoje vzgojiteljice Darje zaigrali igrico "Babica zima", v predprostoru pa so že nestrpno čakale mlade manekenke, da bi predstavile večerne obleke. Ko jih je voditeljica Martina napovedala, so se sprehodile po modni pisti in gotovo je koga od gledalcev spreletela misel, da bi utegnili biti med njimi tudi kakšna bodoča manekenka. Komaj smo si napasli oči na večernih oblekah, je bil že na vrsti ples "bib" pod vodstvom vzgojiteljice Mariče. Medtem so čakali na svoj nastop manekeni, da bi predstavili moške obleke. In res so prav po moško prihajali na modno pisto, nekateri so bili večji pravih manekenskih gibov, drugim pa se je kar nekam preveč mudilo čez modno pisto, da smo si komaj utegnili nagledati krojev, ki so jih ukrojile prizadevne vzgojiteljice. Potem so še nastopile "pikapolonice", ki sta jih za nastop pripravili Tatjana in Tanja, v zadnjem delu modne revije pa smo si ogledali obleke za prosti čas. Prav domiselno in posrečeno so jih izdelale vzgojiteljice in najbrž so se v njih otroci še najbolje počutili. Na koncu pa je zunanja mala šola pod vodstvom vzgojiteljice Martine prikazala še prikupno igrico.



Modna revija

Otroci so potem svoje starše odpeljali v svoje prostore na sladki prigrizek. Sledil je še srečelov, na katerem je dobitkov kar prehitro zmanjkalo. Tako zabavno in prisrčno je minila prva prireditve v novem vrtcu na Vidmu.

M. Steklasa

Iz Strug

V prijetni šolski avli v Strugah so 30. decembra učenci iz Strug pod vodstvom svojih učiteljic pripravili lep praznični program. Na odru so se zvrstili vsi, od najmlajših do najstarejših učenec, in prav vsak od njih je prispeval delček k lepemu preprazničnemu doživetju, ki so ga bili deležni obiskovalci prireditve. Program, ki ga je vodila Andreja Gregorič, je tekel tekoče, sproščeno in vedro, kot sodi v božično-novoletni čas. Videli in slišali smo dobre pevce, igralce, recitatorje.

Najprej so pritegnili pozornost mali šolarji s svojimi prisrčno izbranimi točkami in nastopom, prvi in drugi razred pa je izvedel pravi recital s pevske vložki. "Luno boli zob" je naslov lutkovne igrice, ki so jo zaigrali učenci 3. in 4. razreda. Ta ni imela le zanimive vsebine, ampak je bila v vseh pogledih nekaj posebnega, saj je besedilo in sceno pripravila učiteljica Darja Benčina, glasbeno pa so jo opremili starši učencev. Igrico so si prišli 19. januarja ogledat tudi otroci iz ribniškega vrtca. Gotovo bi se ob njenem gledanju zabavali tudi drugi otroci. Dramski krožek, ki ga sestavljajo predvsem učenci višje stopnje, pa je pripravil srhljivko z naslovom "Lahko noč, hudoba". V igrici so se še posebno izkazali mladi igralci. Program je poživil šolski pevski zbor, ki ga je ob klavirski spremljavi vodil Roman



Igrica "Luno boli zob"

Gačnik. Zapeli so nekaj lepih božičnih in drugih pesmi, ki so sodile v veder predpraznični čas.

Z voščili in lepimi željami so učenci pospremili svoje straše in druge obiskovalce, niso pa pozabili na zahvalo vsem tistim, ki so prisluhnili njihovim prošnjam in prispevali za njihova darila. Njihovo zahvalo objavljamo v nadaljevanju.

M. Steklasa



Šolski pevski zbor iz Strug



Čudovito izdelani prti - delo krožka ročnih del, ki ga vodi mentorica Tinka Gregorič

ZAHVALA

Kot že vrsto let, bomo tudi letos učenci naše šole prejeli novoletna darila, za kar se moramo posebej zahvaliti številnim posameznikom in organizacijam, ki nam že vsa leta zveto stojite ob strani in prispevate po svojih močeh. Vemo, da nikomur ni lahko, zato smo vam še toliko bolj hvaležni za vašo podporo. vsem in vsakemu posebej se lepo zahvalujemo. Naši prošnji so prisluhnili:

Lovska družina Struge
Ferkulj Branko - mizarstvo
Trgovina Jelka - Marija Gregorič
Gasilsko društvo Struge
Gograd d.o.o. - Hočevar Franc

Ivančič Jože - prevoznitvo Melamin Kočevje
Žaga Pogorelec
Pekarna Blatnik
Pugelj Gabrijel
Stane Meglen - prevoznitvo Hegler Boris Transport
Strah Franci - prevozi Trgojan d.o.o.
Toni Križman
Trgovina "Pri Lipi" Ana Pelc
Okrepčevalnica "Pri Šuštarju"
Kleparstvo Andoljšek
Mizarstvo Gregorič
Frizerski salon "Stefani"

Posebej se zahvaljujemo tudi županu g. Antonu Jakopiču za finančno pomoč pri izdelavi voščilnic za vse starejše krajanec.

Iz Ponikev

V sredo, 27. 12. 1999, so na podružnični šoli Ponikve pripravili prednovoletno srečanje za starše. Otroci so staršem najprej zaigrali igrice "Gledališče živalskega vrta". Igrica je bila zelo zahtevna in moram priznati, da so otroci zelo dobri igralci. Poleg igrice se je predstavil tudi otroški pevski zbor pod vodstvom profesorja Romana Gačnika, ki je starše zelo navdušil. Na koncu je otroke obiskal Božiček, ki je otrokom prinesel bogata darila.

Po končanem programu so otroci, skupaj s svojimi učiteljicami MATEJO, ANDREJO in MARTINO, povabili svoje starše v sosednji razred in jih pogostili s pecivom in pijačami. Starši, otroci in učitelji smo ob bogato pogrnjeni mizi še nekoliko pokramljali, si zaželeli sreče in zdravja v novem letu in se po uri in pol druženja, s prijetnimi vtisi razšli.

Učiteljice, ki so pripravile to lepo prireditve, se ob tej priložnosti zahvaljujejo Petri Bambič za sponzorstvo.

Tone Steklasa

Tina Gačnik se je predstavila na TV Slovenija

Da je Dobropolje znano po glasbeni tradiciji, je že dolgo znano. Povsem novo obdobje pa se je pričelo z oddajo Pod klobukom, kjer smo na snemanju navezali stike z voditelem projekta "Korajža velja", z gospodom Bogom Hvala, ki nam je omogočil najprej izvedbo šolskega, nato pa še regijskega tekmovanja. Prav tu je vse presenetila in prišla v ožji izbor za nastop na TV Sloveniji 13-letna učenka (takrat še 6. razreda), danes 7. razreda Tina Gačnik, ki je zapela priljubljeno popevko znane slovenske pevke Darje Švajger Prisluhni mi.

Pričelo se je pripravljanje in vežbanje glasu za nastopanje v oddaji. Sam pa sem se odločil, da jo predstavim v krajevnem časopisu.

Kdaj si se pričela ukvarjati s petjem?

- Nastopati in obiskovati sem začela v šolskem in cerkvenem pevskem zboru od 4. razreda osnovne šole dalje.

V tem kratkem času pripravljanja na snemanje si gotovo spoznala, da je poklic pevke naporen.

- Da. Poklic pevke je zelo naporen, ker moraš paziti na vse tehnike petja, kar zahteva veliko vaj.

Zakaj si si izbrala tako težko pesem? So ti na splošno popevke Darje Švajger všeč?

- Pesem mi je bila takrat zelo všeč. Posvetovala sem se tudi s starši. Popevke Darje Švajger so mi všeč, ker ima ona poseben način petja.



Kako si doživela svoj uspeh na festivalu "Korajža velja"?

- Ko sem se odločila, da bom nastopila na festivalu, nisem pričakovala tako dobrega rezultata. Bila sem zelo vesela, da so me izbrali za tako dobro pevko.

V tem času si konec junija bila v poletnem taboru v Nerezinah pri Malem Lošinjju. Kako je bilo tam?

- Tam sem spoznala veliko prijateljev, s katerimi smo skupaj prepevali in uživali ob soncu in morju.

Kako pa je bilo na pripravah v Trbovljah, kjer si se pripravljala v Studiu H?

- Pri gospodu Bogu Hvala sem bila dva dni in se izpopolnjevala v petju popevke, ki sem jo pela. Kot sem že omenila, je za nastop potrebno veliko vaj.

Kako pa je bilo na snemanju na TV Slo-

venija?

- Ko sem skupaj s starši prestopila prag TV Slovenija, sem začutila rahlo tremo, ki je postajala čedalje večja. Njaprej sem odšla k maskerki, ki me je naličila in pripravila za nastop. Nato sem odšla h kostumografinji, da mi je izbrala obleko, ki je ustrezala vsebini popevke. Sledile so ure napornega čakanja na moj nastop. Ko sem stopila na sceno, me je trema počasi zapuščala in sem pesem zapela tako, kakor je želel gospod Bog Hvala.

Ali si se na snemanju morda spoznala z ekipo oddaje Pod klobukom?

- Z ekipo sem se spoznala na samem snemanju in videla, da je po eni strani snemanje zelo zabavno. Tatjan, Katja in Davor so bili zelo prijazni z menoj.

V prihodnosti pa se bo treba odločiti med šolo, ki je vselej na prvem mestu in petjem, saj le zelo redke pevke zmorejo oboje.

- Vselej bo na prvem mestu šola. Če bo pa čas dopuščal, pa bom morda postala pevka.

Najlepša hvala za pogovor.

Matej Kalan

Dedek Mraz pri Romih

Na Centru za socialno delo Grosuplje se že nekaj mesecev enkrat tedensko srečujejo romski otroci s prostovoljkami. Namen teh družin, ki potekajo večinoma v obliki delavnic, je povezovanje in sodelovanje med otroki, hkrati pa učenje večšin, ki jih zahteva današnji čas. Eno od teh delavnic sta opisali prostovoljki Janja in Metka:

Na Centru za socialno delo smo z romskimi otroki imeli prednovoletno zabavo. Skupaj smo pripravili program, v katerem so otroci pokazali svoje znanje v petju in plesu. Otroci so povabili tudi svoje starše, ki so radi prišli in se veselili z nami. Pridružil pa se nam je tudi učitelj Božo, ki dogajanja ni mogel spremljati sede, zato se je priključil svojim učencem pri rajanju. To prijetno vzdušje pa je privabilo dedka Mraza, da se je ustavil pri nas, še predno je obiskal ostale domove.

Prostovoljki Janja in Metka

Iščemo zanimivosti

Iz dneva v dan občudujemo vsakovrstne zanimivosti, ki nam jih posredujejo mediji z vseh koncev sveta. Pozabljam pa, da se marsikaj, kar je vredno občudovanja, skriva tudi v naših vaseh, v naših domovih.

Dva čudovita božična kaktusa z več

kot sto cvetovi smo fotografirali pri Strahovih v Kompoljah.

“Redko se tako razcvetita, toliko lepih cvetov kot letos, pa sploh še nista imela”, je povedala gospa Strahova. Uspevata že od leta 1976, ko jih je posadila njena mama in tako pomenita



To, kar vidite na spodnji fotografiji, za mnoge Dobrepoljce ni nekaj novega, saj je vsako leto veliko takih, ki želijo znamenite jaslice videti na lastne oči. Avtor te mojstrovine je Janez Pavlin iz Ponikev. Že vrsto let jih dela in vsako leto jim nekoliko spremeni obliko ali doda kakšno podrobnost. Verjemite, da jih je vredno videti. Zavzemajo skoraj polovico velike sobe in na svojem najvišjem delu segajo

skoraj do stropa. Letos je Janez za njihovo postavitve porabil okrog 40 ur. K hlevčku se zgrinja čez tristo ovč in pastirjev, ki na svoji poti “počivajo” in se “grejejo” ob ognju. Prav mojstrsko pa je izdelan potoček, ki šumlja in se vije po pokrajini. Da si boste lažje predstavljali, kako velike in kako do potankosti so izdelane Janezove jaslice, smo ga fotografirali sredi med njimi.



obenem lep spomin nanjo. Pa še dela ni veliko z njima. Čez poletje jih pustijo zunaj, pred zimo pa jih spravijo noter. Ni jih treba veliko zalivati, le premikati jih ni dobro preveč, boljše uspevata, če sta vedno na istem mestu.

“Ravno med prazniki sta najlepše cvetela, zdaj cvetovi že počasi odpadajo”, je povedala prijazna gospodinja.

Lahko nam verjamete, da sta bila tudi nekaj dni po praznikih še vedno lepa. Škoda, da teh čudovito rdečevijoličastih cvetov ne morete videti v barvah.

Gospa Strahova je tudi sicer ljubiteljica rož. Ker pa je za gojitev lončnic potrebno žrtvovati veliko časa, ki pa ga je vedno primanjkovalo, je raje gojila različne trajnice, ki so krasile njihovo dvorišče.

V razgovoru pa smo kaj hitro ugotovili, da je gospa Strahova tudi velika ljubiteljica starih stvari. Nekaj smo jih fotografirali in jih bomo objavili v eni od naslednjih števil.

Obenem pa vabimo bralce, da nas obvestite o zanimivostih, ki jih imate in bi bili primerni za objavo v naši novi rubriki.

M. Steklasa

Literarni kotiček

V spomin ob drugi obletnici smrti **Jožeta Štiha** objavljamo njegovo

“RAZMIŠLJANJE”

Velikokrat sem sam, osamljen, ko hodim po ljubljanskih ulicah in opazujem ozelenelo drevje. Tudi v mojem srcu vse zeleni in brsti. Takrat si najdem svojo uteho. Grem v cerkev, ker vem, da je tam nekdo, ki me ima rad. Jezus je tam, božji otrok, njegova ljubezen je neizmerna, neuničljiva. Velikokrat sem ga zapustil, pozabljal na njega, iskal sem uteh v drugih stvareh. Cerkev mi je bila kraj, kjer se zbira mladina, ki je, podobno kot jaz, zapuščala Boga, kakor sem ga jaz.

V samoti prebiva vaš Odrešenik in je vesel vsakega človeka, ki veruje vanj. On je znal ljubiti, pokazal je svetu, kaj zmore vztrajna ljubezen.

Nikoli ne pozabim na križ, ki ga je on nosil in ki ga nosim vsak dan jaz. Postal mi je edina uteha in edini vir moči. Ko sem sam, je on z menoj. Varuje me in me brani. Njegov nasprotnik, hudič, je vsakokrat tako močan, da me premami. Vsak dan me čaka, da me zagradi s surovimi kremli. Tudi Jezus se je boril z njim in ga premagal, hudo se je bil z njim. Kako vpliva šele na nas, ki smo tako ranljivi in nebogljeni. Enkrat veliki, drugi pa tako majhni.

Mladinska



FRANCE BALANTIČ

Ker je 8. februar slovenski kulturni praznik, sem se odločil, da napišem nekaj misli o Francetu Balantiču, slovenskem pesniku.

Kdo je France Balantič? Je eden zanimivejših literarnih pojavov med drugo svetovno vojno na Slovenskem. Njegovo tragično življenjsko usodo dopolnjuje usoda njegove literature. "Po vojni je uradno prepovedan, kljub temu pa vseskozi prisoten v slovenski literarni javnosti, saj se je o njem pisalo toliko kot o malokaterem slovenskem književniku, pisalo doma, v zamejstvu in zdomstvu. Balantič je v povojnem času, ko je vladal stalinistični režim, postal simbol preganjanje slovenske literature in simbol duhovne opozicije."

Rodil se je 29. novembra 1921. leta v Kamniku. šel je v šolo, študiral, zanimal se je za slovanske jezike in sodobno slovansko literaturo. Na zunaj je bil zadržan, miren fant, ki nikoli ni silil v ospredje. Prve pesmi je predstavil javnosti šele leta 1940 v zborniku kamniških študentov Bistrica. Konec marca 1941 so v katoliški reviji Dom in svet izšle prve njegove tiskane pesmi.

Prišlo je do razpada Kraljevine Jugoslavije...

Konec junija 1942 je bil Balantič v velikih italijanskih racijah aretiran in odpeljan v taborišče Gonars. Tu je bil izpostavljen hudemu trpljenju in doživel odločujoče notranje pretrese. Pred aretacijo je bil povezan z odporiškim gibanjem, vendar se je spričo negativnega odnosa vodilnih "oefarjev" v taborišču razočaran odvrnil od njih.

Ko se bil po posredovanju prijateljev vrnil v Ljubljano, je bil Balantič drug človek. Vstopil je med vaške straže, začel se je udeleževati protikomunističnega boja. Vključil se je v na novo ustanovljeno slovensko domobranstvo. Šel je v Grahovo, kjer so obnovili postojanko. Že 23. novembra 1943 (star je bil 22 let) "pa so bataljoni Tomšičeve brigade ob pomoči drugih enot obkolili grahovsko postojanko in jo ob odločujoči pomoči topov naslednjega dne uničili. V og-

njenih zubljih, ki so upepelili Krajčevo hišo, v kateri so se zadrževali domobranci, je med dvaintridesetimi žrtvami zgorel tudi pesnik France Balantič ... (povzeto po spremni besedi Franceta Pibernika)

Prisluhnimo njegovim verzom.

Janez Tomšič

NEKOČ BO LEPO

Nekoč bo lepo,
ko blazni bomo ob ognjih čepeli
in bomo rane odprte imeli,
nekoč bo lepo.

Pijana bodo legla naša telesa,
v zubljih steklenih veter bo pel
in mehke trave in zemlja in mirna drevesa
bodo tonila v brezmadežni spev.

Med prsti dnevi bodo dršeli kakor semena,
srca ne bodo nam več trgala rast,
v očeh žarela bodo domača slemena,
čas večnega molka naša bo last.

Nekoč bo lepo,
nekoč bomo roke v prst zakopali
in bomo življenja sokove spoznali,
takrat bo lepo.

France Balantič



SMEH JE ZDRAV

TELE

Kmeta se pogovarjata: "Že tretjo noč spim v hlevu, ker ima ena krava teleti. Pa noče in noče", pravi prvi.

"Nič čudnega", odvrne drugi, "če vidi tebe, misli, da je že telila!"

ČREDA

Dva lovca čakata na preži. Eden od njih je že precej popil. Nenadoma pri-

CITATI

Če ptica leti zaradi ugodja, leti z vetrom, toda če naleti na nevarnost, se obrne proti vetru, zato da bi se mogla dvigniti više.

CORRIE TEN BOOM

Neumno je, da je sodobna civilizacija opustila verovanje v hudiča, ko pa je ravno on edina razlaga zanjo.

RONALD KNOX, *Let Dons delight*

Najhujši greh proti soljudem ni, da jih sovražimo, temveč da smo do njih brezbrizni, to je bistvo nečlovečnosti.

G.B. SHAW

NEKJE V MENI JE ŽIVLJENJE

Kje v meni je življenje,
nikjer ga ne čutim,
povsod, kamor se ozrem, vidim smrt.
Nikjer ni sreče, nikjer ljubezni.

A vendar, če ju ni poleg mene,
kje sta potlej?

Ni ju v meni,
a nekje ju vendar čutim.

Čutim ju v vdihu,
tako kot tudi v izdihu,
a vendar z njima ne živim.
Sreča mi ne nakloni srečnih trenutkov,
ljubezen ne daje tvojih osnutkov.

Moje življenje ni lepo,
a vendar, upanje v meni še živi
in to si ti in s tabo vsi,
ki življenje sposobni so mi dati.

Melitka Križman



teče mimo divja svinja. Oba ustrelita, toda le pijani zadene.

"Kako ti je v tem stanju uspelo?"

- "Čisto preprosto: meril sem v sredi-no črede!"

IZUČEN MOŽ

Niko sreča prijatelja: "Sijajno izgledaš! Že na prvi pogled se vidi, da si poročen: sveže oprana srajca, lepo zlikane hlače!"

- "Ja, ja", odvrne prijatelj, "prati in likati me je žena najprej naučila."

Družinski kotiček

Učenje vrednot

Mnogo socialnih problemov naj bi izviralo iz tega, da se v današnjem svetu nihče več ne nauči pravih vrednot. Starši se morajo zavedati, da so najpomembnejši ljudje v življenju svojih otrok in da so prvi, ki jim predajajo vrednote.

Učenje vrednot naj bi predstavljalo rešitev za mnoge družinske in družbene probleme. Otroci dejansko potrebujejo močan sistem vrednot in prepričan, ta pa jim znajo najbolj posredovati prav starši. Toda vrednot se je v bistvu bolje nalesti, kot se jih naučiti.

Kako se otrok lahko "naleze" vrednot?

Če se jih hoče nalesti, jim mora biti izpostavljen.

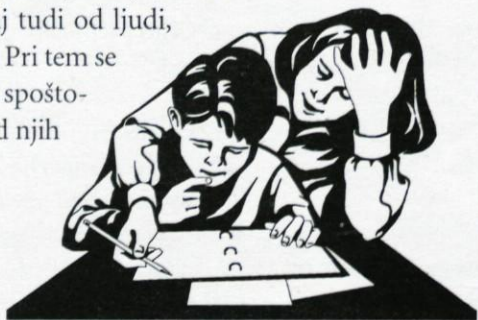
Otrok se bolj nauči vrednot, ko opazuje, kako starši svoje vrednote živijo, kot pa iz tistega, kar mu o njih govorijo. Otroku je treba le enkrat videti, kako ste storili nekaj, kar ni najbolj pošteno, pa je razveljavljeno vse, kar ste o poštenosti doslej govorili.

Otroci so najbolj zmedeni zaradi razlike med besedami in dejanji staršev. Sčasoma pa razvijejo sistem vrednot, ki v glavnem temelji na vedenju staršev. Primer je, če otroku rečete, da ne sme naprimer voziti, kadar pije, potem pa sami vozite (z otrokom v avtu), ko ste spili kakšen kozarček. Drug način, kako otrok razvije lastne vrednote, so razne aktivnosti. Če otrok redno zahaj v cerkev, lahko več izve o vašem verskem prepričanju. Če je včlanjen v taborniško organizacijo, je izpostavljen skupinski morali in pravilom obnašanja. Na ta način lahko utrdi mnoge vrednote, ki ste mu jih vcepili, naprimer, da mora spoštovati odrasle, varovati okolje, da se mora držati pravil igre in se do drugih vesti tako, kot bi rad, da se drugi vedejo do njega.

Otrok se lahko "naleze" vrednot, če vam pomaga pri hišnih opravilih in če ga za dobro opravljeno delo pohvalite. Dajte mu tudi priložnost, da zasluži nekaj denarja s tem, da dela še kaj, kar ni del njegovih običajnih zadolžitev. Spodbujajte ga, naj del denarja prihrani, in mu dovolite, da se sam odloči, kako ga bo zapravil.

Otroci se naučijo vrednot tudi pri prostovoljnem delu. Naučijo se pomagati tistim, ki imajo manj sreče. Lahko tudi doživijo, kako lepo je, če lahko komu pomagaš. Otrokom koristi, ko spoznajo, da se lahko naučijo kaj tudi od ljudi, ki jim pomagajo. Pri tem se naučijo ceniti in spoštovati ljudi, ki so od njih različni.

(se nadaljuje)



Konrad Piko



Iz Društva upokojencev

Vkorakali smo v novo leto 1999, ki naj bi bilo srečno, zdravo in zadovoljno, tako smo si voščili. Leto je hitro naokoli, čas neusmiljeno teče. Nam, upokojencem, pa še posebno. Pa veste, zakaj, ker smo vse bliže koncu.

Na naši seji, deveti po vrsti, obenem zadnji v letu 1998, smo med drugim razpravljali tudi o obdaritvi starejših občanov nad 80 let in nekaj invalidov, tako kot vsako leto.

Želja izvršnega odbora je bila, da vložimo pismo vloge na občino za naš novi dom. Prav bi bilo tudi, da bi bili lahko prisotni na seji, ko se bo razpravljalo o našem domu.

Na moj predlog smo obdarili tudi strežno osebje. To so "kelnarice" in kuharice, ker so pridne in imajo dosti dela pri sami prireditvi in še potem morajo pospraviti vse, od naših prostorov do sanitarij. Iskrena jim hvala.

Naše silvestrovo je bilo zelo v redu, tako hrana, pijača kot muzika. Čeprav je bilo prisotnih le 30 udeležencev, je bilo prav lepo. Za razpoloženje je poskrbel Jože Zevnik s svojo harmoniko in petjem. Iskrena mu hvala.

Zdaj pa že razmišljamo o pripravah na letošnje pusto vanje, ki bo v soboto, 13. februarja, ob 7. uri. Za hrano, pijačo in ples bo poskrbljeno. Čim več naj vas pride v maskah za najbolj noro noč v letu. Vsi lepo vabljeni!

Lepo pozdravljeni in nasvidenje na pustno soboto!

MISLI

Vse je dobro ... Vse. Človek je nesrečen, ker ne ve, da je srečen. Samo zato. To je vse, vse! Kdor to spozna, ta bo srečen takoj, v tistem trenutku ... Tako brezupno preprosta je ta rešitev.

(Dostojevski: Besi)

Sreča ni v tem, da prejemamo, ampak da dajemo. Ne dosežemo jo s kopičenjem bogastva, pač pa z mnogimi majhnimi sredstvi, ki jih prinaša mir srca.

(A. Trstenjak)

Star človek živi toliko bolj smiselno, kolikor bolj zavzeto in bolj večje odkriva smisel vsakega trenutka zase.

(J. Ramovš)

Še tako bogate in številne izkušnje so brez koristi, če se iz njih nič ne naučimo o sebi in svetu okoli nas.

(M. Scott Pack)

Kultura praznovanja

Kaj sploh kultura je?

Z malo katero rečjo se nekemu bolj zameriš, kot če mu rečeš, da je nekulturen. Kaj sploh pomeni biti kulturen? Kaj sploh je kultura?

Pogledal sem v nekaj leksikonov, kjer so napisane cele strani, kaj kultura je in kaj ni. Tu bi navedel samo najbolj splošno mnenje: Kultura je celota materialnih in duhovnih stvaritev človeške družbe.

Kultura se rodi iz srečanja človeka s naravo. Človek je v njej ne samo zakoreninjen, temveč more, po svojem spoznanju in svobodi, tudi prodirati vanjo, jo predelovati, oblikovati v kulturne stvaritve. Ta njegova dejavnost in dela, ki so njen proizvod, sestavljajo kulturo.

Dejansko se poedinec že s svojim rojstvom znajde sredi določenih kulturnih stvaritev: znanosti, tehnike, ekonomije, politike, etike, religije... Če torej kulturo gledamo v njeni celotni razsežnosti, je najprej nekaj že obstoječega, - nekaj kar že oblikuje človekov eksistencialen prostor, potem šele osebna gradnja na temelju danih nastavkov. Modrost in svoboda, ki pri tem oblikujeta kulturo, hkrati razvijata tudi človeka, ki si s svojo kulturno dejavnostjo ustvarja svoj kulturni svet. Ta dejavnost je človeku bistvena, če je res "naraven", če je res po svoji "prirodi" (ki bistveno vključuje odprtost v absolutno in osebno, svobodno samoudejstvovanje po njej ter s tem ustvarjalnost), nikoli ne more biti brez kulturnega dela.

PRAZNOVANJE

Praznuje samo človek. Po praznovanju se človek bistveno loči od živali, ki ne znajo praznovati, saj je to nekaj izrecno duhovnega.

Prazniki so dnevi, ko skupnost v sproščenosti, nadkoristnosti in nadfunkcionalnosti (J.

Pieper) slovesneje proslavi osebo, dogodek, idejo (svobode, dela), dejanje (religiozno: npr. Kristusovo vstajenje).

Praznik deli in po svoje oblikuje tok časa: človek se ga veseli, z ozirom nanj zbira svoje sile za delo, ki ga mora opraviti do praznika, se v prazniku prenovi in z novimi močmi stopi spet v delo. Tako je življenje poleg vsega drugega tudi pot od praznika do praznika.

Praznovanje s svojo glasbo, jedjo, pijačo, često znotraj nove povezave s naravo, zemljo..., je v dnu nevsakdanji, slovesen izraz lastnega "da", lastnega pritrtila, pristanka na svet v njegovi celoti. Ta izraz prejema posebno polnost, če je njegovo duševno-zavestno ozadje - izkustvo absolutnega in dojemanje kozmosa (z zemljo, glasbo, igro...) v absolutnem.

Od takega praznika je potem le korak do religije, - do čaščenja absolutnega - svetega. In prav tu ima potem svoje mesto tudi krščanska nedelja. Njena prazničnost in povezava človeka ter zemlje v tej prazničnosti lepo zazveni iz tegale opisa Ivana Cankarja: "...Ob lepem nedeljskem jutru, kadar so od holmov in hribov zapeli zvonovi, nam je bil korak lahek in prožen, lica so bila sveža, oči so gledale jasno in veselo, na ustnicah je bil smehljaj. In vsakemu je bilo takrat srce očiščeno, od jutranje rose oprano, kakor da smo prihajali od spovedi in obhajila. Ob tej blagoslovljeni uri ni bilo nič zlega, nič temnega v nas; bili smo verni otroci te zemlje, svoje matere, vredni njene lepote, z njo smo prepevali in vriskali, z njo žalovali, govorili smo z njo zvesto in odkritosrčno, kakor govori otrok z materjo. /Praznik, poln pesmi in veselja, je bil na nebu, na planinah, na polju in senožeti, na belih cestah, kolovozih in klan-

cih; in bil je najlepši v naših srcih" (Nedelja).

Prepričan se, da tudi danes v tem hitrem tempu, mnogi še vedno podobno, kot je zapisal Cankar, doživljamo praznike in vsako nedeljo. V naši župniji še vedno večina zna praznovati. Kako so bili duhovno bogati in v pravem pomenu besede kulturni naši predniki, pričajo čudoviti običaji, ki so nam jih zapustili. Spomnimo se navad ob praznovanju božiča, velike noči, žeganj, ob krstih, porokah, pogrebih. Preprost človek je praznoval enako kot "gosпода". K maši je šel napravljen prav tako lepo kot "gosпод".

Žal, danes pri nekaterih ta čut za praznovanje močno upada. Qd tujine prevzemamo nam tuje načine tako v navadah, hrani in pijači, kot v oblačenju. Sestra Tadeja, ki misijonari v Paragvaju, je pripovedovala, kako imajo tam Indijanci, ki živijo v skrajno bednih razmerah za nedeljo posebno lepe obleke in kako lepo praznujejo.

Morda bi se vsi morali nekoliko vprašati, ali je prav, da prihajamo k nedeljski maši, ki je slovesno dejanje, v istih kavbojках kot smo hodili cel teden v šolo ali službo. Ali znamo v nedeljo tudi v jedi in pijači pokazati, da je to praznik? Znamo bolj slovesno pripraviti mizo za ta dan in se tudi pogovarjati ta dan lepše? Znamo na praznik še posebno narediti kako veselje drug drugemu?

Še hujše pa je, ko smo naše lepe običaje zamenjali ravno o božiču s pokanjem petard in stršenjem in živciranjem ljudi, namesto, da bi jih pomagali do veselega doživetja velikih praznikov in dogodkov. Človek se nehote sprašuje, kakšna je kultura teh ljudi.

IN PRAZNOVANJE DRŽAVNIH PRAZNIKOV

Ljudje smo člani dveh domovin: na zemlji živi vsak v določeni državi, po smrti pa nas vse

čaka skupna - nebeška domovina. Za obe domovini smo dolžni skrbeti, obe smo dolžni ljubiti. Nespoštovanje obeh se maščuje kar samo po sebi. Človek, ki ne ljubi svoje države v njej, ne bo nikoli zadovoljen. Nebeške domovine pa enostavno ne bo nikoli dosegel, kdor je ne ljubi in se zanjo ne trudi.

Seveda moramo znati tudi kritično gledati na svojo državo, povedati kar v njej ni prav in si z vsemi močmi prizadevati, da bi se slabe reči popravile. To navadno dosežemo z volitvami, ko pokazemo, da se z ljudmi, ki slabo delajo, ne strinjamo in jih ne volimo več. Odkar imamo svojo državo Slovenijo, katero smo želeli in jo s plebiscitom in vojno dosegli, bi človek marsikdaj pričakoval več ljubezni in požrtvovalne skrbi za svojo državo. Vsi vemo, da je v njej še marsikaj zelo narobe, a spremenili tega ne bomo z neprestanim kritiziranjem in nerganjem, še manj s slabim in neodgovornim delom in obnašanjem, pač pa z odgovorno ljubeznijo, ki se kaže v vestnem in poštenem delu in v konstruktivnih predlogih.

Tudi praznovanje državnih praznikov spada v dokaz ljubezni do svoje države. Kako znajo praznovati državljani naših sosednjih držav! Stavbe so okrašene z državnimi zastavami, na obrazih ljudi se vidi, da je praznik. Mi smo vajeni iz prejšnje države, da ravno na državne praznike načrtujemo najtežja dela, zastave pa, ki smo jih takrat pod prisilo morali izobešati, danes ne obesijo nihče, prireditelji pa, če so, se udeležijo le nekateri zagreti. Vse to kaže, da Slovenije nismo še vzeli za svojo državo in domovino, da je ne ljubimo, ali pa, da je naša državotvorna kultura zelo čudna.

Ko sem z nekom govoril o tem, je rekel: "S kaznijo bi morali prisiliti vse, da bi izobesili zastave in praznovali." To je mišljenje totalitarizma. V demokraciji se ne dela ničesar s prisilo.

Ljubezni se ne da ukazati. Mnogi se verjetno sploh ne zavedajo, da delajo narobe, ko svoje države ne spoštujejo in ne ljubijo, zato tudi pišem to, da bi se

kdo le zamislil, kakšen je njegov odnos do lastne države in kako dejansko to državo ljubi.

Franc Škulj, župnik

Vas Ponikve je proti kamnolomu

Kot vaščan Ponikev se čutim odgovornega, da vam, dragi krajanji in občani Dobrepolja, napišem nekaj stvari, o katerih je bilo govora na zboru vaščanov Ponikve. V Našem kraju se oglašam prvič in naj takoj na začetku povem, da nisem član nobene izmed političnih strank. Vse, kar bom napisal, je moje razmišljanje, povzeto iz debate na omenjenem sestanku. Moram priznati, da nisem človek, ki bi pisal tisto, kar bi mi narekovali, kot nekateri delajo, da bi nekoč za svojo poslušnost dobili za nagrado politično funkcijo, ki si jo že dolgo želijo. Dan po sestanku sem dobil občutek, da se nekateri še vedno ne strinjajo, da je do zbora krajanov ne to vročo temo sploh prišlo.

Pobudniki za sklic zbora vaščanov smo morali biti vaščani sami po tistem, ko so že bili opravljeni prvi razgovori z lastniki zemljišč glede odkupa, ne da bi pred tem kdor koli obvestil vaščane, župan pa je dobro vedel, da Ponikve s tem projektom ne soglašajo. Tu pa je bilo narejenih nekaj napak. Opravljena ni bila nikakršna temeljita analiza tal, vpliva na okolje, prostor, podtalnico in nenazadnje Ponikve ležijo na seizmološki potresni prelomnici. Lastniki sosednjih parcel, ki bi jim bile parcele ob morebitnem odprtju kamnoloma neposredno razvrednotene, sploh niso bili obveščeni. Vaščani Ponikev nismo imeli ljudi, ki bi nas zastopali, ker predhodno s strani odgovornih ni bil sklican zbor krajanov na to temo. Prišli smo do zaključka, da so šle stvari v celoti mimo nas. Očitno je bil na-

men ljudem čim več stvari prikriti, čeprav je bivši podžupan g. Lenarčič na vseh sestankih občinskega sveta opozarjal, da je potreben pogovor z vaščani. Še pred sestankom, na katerem je bilo prisotnih 96 ljudi, ki so bili v sami dvorani, kar nekaj pa jih je zaradi prostorske stiske ostalo zunaj, je bila županu predana peticija proti odprtju kamnoloma, s podpisi več kot 270 krajanov Ponikev.

Na samem sestanku je bilo županu podano veliko vprašanj in nekaj jih navajam:

Kdo je pobudnik in iniciator za odprtje novega kamnoloma? Zakaj je župan leta 1997, ko prostorski plan še ni bil sprejet, zavajal ljudi, ki smo bili prisotni na sestanku, glede problematike DVZ Ponikve z izjavami, da vaščani v primeru kamnoloma nimamo nobene pravice odločanja, češ da je projekt v interesu države? Kako župan lahko komentira svoje izjave, ki jih je že nekajkrat ponovil, da vidi možnost novega zaposlovanja oz. strategijo razvoja te doline tudi v turizmu? Kakšen naj bi bil ta turizem z miniranjem in posledično s tresenjem tal, prahom, nepretrgano kolono težkih tovornjakov, ki že zdaj ogroža nas, naše otroke in naše stanovanjske hiše? Ali je že ocenjeno, koliko škode je že nastalo na naših cestah, hišah, fasadah? Kdo bo kril stroške popravila naših cest, hiš ... danes in v bodoče? Je smiselno odpirati novo rano v naši dolini, ko pa vsi vemo, da bodo tako velike potrebe po materialu potrebne le še do dokončanja izgradnje avtocestnega križa?

Odgovori župana so bili bolj ali manj nejasni in še naprej zaviti v meglo. Če bi bilo res, da vaščani ne morejo vplivati na izgradnjo kamnoloma, tudi vaščani Prestrug ne bi mogli zahtevati zaprtja kamnoloma do leta 2001. Nisem samo proti izgradnji novega kamnoloma, ampak podpiram tudi zaprtje starega. Turizem in kamnolom prav tako ne gresta skupaj in naj citiram župana: "Pa turizma ne bo!"

Krajanom Ponikev danes k sreči pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja še ni potrebno podpisati izjave, da jih kamnolom ne moti. To se je že zgodilo nekaterim lastnikom zazidljivih parcel v Predstrugah. Sam mislim, da bo največje darilo našim otrokom in prihodnjim rodovom, ki bodo živeli na tem prostoru, ohranitev narave takšne, kot je. Po tem nas poznajo ljudje daleč naokoli. Z novim kamnolomom se verjetno ne bomo mogli hvaliti. Denar ni vse, sploh pa ne v primerjavi s kvaliteto življenja in prostora, v katerem živimo. Če pa je kamnolom zgrajen po evropskih merilih res tako nemoteča stvar, predlagam, da ponudite še kakšno novo lokacijo, na primer Podpeč. Župan bi s to lokacijo prav gotovo največ pridobil. Tam ima verjetno kakšno parcelo, ki bi jo lahko drago prodal, vasi pa pripeljal tako željeno industrijo, ki bi bila nenazadnje cel dan obsijana s soncem. Delovna mesta, ki nekatere tako skrbijo, je možno poiskati tudi kje drugje in to ne samo toliko, kolikor je Dobrepoljcev zaposlenih v kamnolomu. Bivša Iskra in Stolarina sta nekoč nekoč zaposlovali bistveno več ljudi.

Sklep vseh prisotnih na sestanku je, da se takoj prekine z vsemi aktivnostmi, ki so povezane z novim kamnolomom. Sedanji svetnik iz Ponikev, g. Janez Pavlin, ki je istočasno tudi lastnik zemljišča, namenjenega odkupu, je pred vaščani oblju-

bil, da bo dal svoj glas na občinskem svetu proti izgradnji. Enako je zagotovila tudi svetnica in podžupanja Tina Shawish, da bo dala svoj glas na občinskem svetu proti izgradnji in da bo delovala v interesu vaščanov. Predlaganih je bilo tudi pet krajanov, ki bodo prisotni na seji občinskega sveta, ko bo ta obravnaval to temo. Veseli me, da smo prisotni vaščani na sestanku delovali složno in da ni prišlo do nikakršnih medsebojnih obtoževanj, kar bi nekaterim verjetno ustrezalo. S tako složnostjo kamnoloma na lokaciji Ponikev ne bo. Tudi političnih zaslug naj si za to ne deli nihče. Če se vaščani ne bi uprli, nas najbrž ne bi rešila nobena stranka.

Upam, da se z mojim pisanjem strinja kar nekaj občanov in da bodo svetniki podprli našo zahtevo po spremembi prostorskega plana in vso stvar ponovno temeljito pretehtali, preden bodo dali svoj glas za ali proti. Glede očitkov, da stranka oz. župan v naši vasi z glasovo volivcev ni bil podprt, pa naj odgovorim samo to, da skoraj gotovo ne bi bil podprt nihče, ne glede na stranko in politično opredelitev, ki bi vaščanom obljubljal kamnolom. Podpora volivcev lahko dobiš samo tam, kjer delaš dobro in tam jo tudi župan ima. Poskusi naj s kamnolomom še kje drugje, pa bomo videli, kakšno podporo bo tam dobil.

Bojan Bukovec, Ponikve

V uredništvo smo prejeli prošnjo za objavo naslednjega:

Kdor pošilja anonimna pisma v tujino, naj bi imel toliko korajže, da bi jih podpisal. Če jih ne, dokaže samo eno - da ga je sram svojih laži!

Podpis v uredništvu

Prepričevanje prepričanih

Gospod Z. Z., Vi pišete o bližnji preteklosti same svetle strani, jaz pa samo temne, torej sva oba enostranska. Skupaj pa le prikaževa obe strani meseca, osvetljeni in neosvetljeni del, da se vsaj malo približamo resnici. Nisem kos svetovni zgodovini, ne filozofiji, povedala bi le rada nekaj dejstev, ki sem jih doživljala v rani mladosti in niso smele na dan pol stoletja. Z enostransko zgodovino se že preveč dolgo sramotijo te mrtve žrtve, na katere hranimo mi starejši najlepše spomine. Še pre 30 leti je svaril Mikuž, naj se že enkrat neha zmerjanje s temi izdajalci.

Slovenski komunizem ni nastal šele po vojni, ampak ima korenine že daleč pred tem. V Sovjetski zvezi so se šolali naši vodilni: Tito, Kardelj, Maček, Kidričeva in drugi ter pripravljali, kako bodo to novo vero vpeljali v svoji domovini, Kardelj je dosegel celo mesto profesorja na tej šoli. Doma so potem ti Stalinovi učenci živeli v ilegali, prenašali zapore, delali propagando in končno, ko je prišel tisti čas, tudi zavladali nad NOB.

Bila je lepa poletna nedelja v letu 1942. Pred novo šolo - sedanje občino, je bila zbrana po nauku množica Dobropoljcev. Nad njo pa se je dvigalo znamenje, nad katerim sem se zgrozila. Veliko znamenje srpa in kladiva, narejeno iz samega zlata. Da, tukaj se res skriva komunizem, kakor trdijo starejši ljudje in jim do tedaj nisem mogla verjeti. V Rusiji je že na oblasti in povzroča toliko gorja, sedaj namerava zavladati tudi pri nas.

Partizan Špelič piše, da je še v gozdu naredil partijsko šolo, nato šel skozi kandidature in bil končno sprejet v Komunistično partijo. Na osvobojenem ozemlju so prirejali mitinge in napovedovali po vojni novo dobo, kjer bomo vsi enaki in ne bo izkoriščanja človeka po človeku.

Tedanja zakonita begunska vlada v Londonu je sprva podpirala četnika Mihajloviča in mu tudi dala čast generala. Tito pa je dosegel vse, kar je načrtoval. Znal je odvzeti četnikom britansko zavezništvo in ga dati nase s prisego, da ne bo komunizma v novi Jugoslaviji. Naši očetje in matere do zadnjega niso verjeli, da Anglež podpira naš komunizem, v svoji deželi pa ga noče imeti. Šele živa priča iz povojnega taborišča pove vse o angleški prevari, s katero so s tako lahkoto dobili partizani v roke kar celo domobransko vojsko.

Ponovno zavračam Vašo trditev, da so se vsi domobranci rešili (teh je bilo le par izjem), nižje pa so pustili na milost in nemilost sovražnikom. Vsi starejši vemo, da je šel v smrt Leon Rupnik, njihov vodja, Draža Mihajlovič, vodja plavil in še prej predsednik Slovenije ali tedanji ban Dravske banovine dr. Marko Natlačen. Čez teharsko taborišče je šla večina oficirjev, nekateri kar z družinami, čez 20 duhovnikov in še več bogoslovcev. Ti so bili posebej odbrani in zaprti v svojih barakah, ker so bili deležni pred smrtjo posebne mučenja po udbovskih metodah. V revoluciji je bilo število vseh duhovniških žrtev 186 (knjiga: Palme mučeništva). Po vojni je bilo zaprtih čez 500 duhovnikov, tudi primorski duhovnik Jožko Kragelj in nam znani Ašič iz Stične, ki se je ukvarjal samo z zdravilnimi rastlinami. Zaprt je bil kar petkrat, njegovi zapori so trajali povprečno en mesec.

Glede tiste knjižice iz Družine bi pripomnila: "Kdor prizna svoje grehe in jih obžaluje, ta ni največji grešnik. Večji je tisti, ki ima otopelo vest, hodi ponosno in pravi, da nima nobenega greha, zato kar naprej pometa samo pod tujim pragom. Šola je bila strogo ateistična pod budnim očesom Partije. Prav taki so morali biti učitelji brez svojega

prepričanja, koliko so notranje trpeli, bili so zlomljene osebnosti.

Kdor je polno delovno dobo redno plačeval vse predpisane prispevke socialnemu zavarovanju, mislim, da ima upravičeno pokojnino. Omenjate komunistične pokojnine. Ne vem, ali mislite pri tem na izjemne pokojnine tistih, ki so nekoč učili, da bomo vsi enaki. Lahko bi darovali nekaj od tega Karitasu, seveda, če mu zaupajo, navadno pa, kakor povsod, dajejo največ revni ljudje. Na našem domobranskem spomeniku so napisani bajtarski in gruntarski sinovi, občinski tajnik, duhovnik, študenti, trgovci in vajenci, torej ljudje vseh takratnih slojev. V drugih krajih so na ploščah tudi župani, učiteljice, zdravniki, sodniki, seveda poleg kmetov, ki je bil tiste čase najmoč-

nejši sloj v narodu. Po vojni je bilo pobitih 400 bogatih meščanov v močvirni dolini Košnica pri Celju, njihovo imetje pa so nato podržavili.

Zakaj ni ostal škof Rožman po vojni s svojim ljudstvom? Iz zaporov gotovo ne bi mogel opravljati svoje pastirske službe, prav tako ne nazadnje z grmade, s katero so mu grozile rdeče Ljubljančanke. Če njega niso zažgali, so pa njegovega naslednika A. Vovka, pa čeprav je po vojni prišel iz drugega konca Slovenije, kjer ni imel nobene g-stika z revolucijo.

Kje je zdaj tisto zlato znamenje srpa in kladiva, zaradi katerega je umrlo sto milijonov ljudi in med njimi cvet slovenskega naroda? Propadlo je tik pred zatonom dvajsetega stoletja in odšlo za vedno v zgodovino.

Tončka Grm, Zagorica

Odmev na članek Z. Zabukovca

Spoštovani Zvonimir. V decembrski številki "Našega kraja" sem bral vaš odgovor gospe Tončki Grm.

Ker vi niste doživljali celotnega zaporedja dogajanja v Dobropoljski dolini, bi vam rad razkril resnične dogodke, ki so se odvijali v teh vaseh.

Ko so se pojavili prvi partizani, smo bili še kako veseli, da bo končno prišel čas, ko bo delavec in kmet prišel na oblast. Vsi Kmpoljci smo jih hranili, ko so pavzirali v logu. Vse do takrat, ko niso pobili Jožmančka, Štefana in ostale. Ko sem bral smrtno obsodbo trgovca Štefana, ni odtehtalo dejstvo, da je postavil svoje življenje na kocko, ko je s tovornjakom prepeljal iz Ljubljane puške in strelivo za naše partizane skozi italijanski obroč. Pisalo je "imel je možnost". Imel pa je tudi hrabrost, da to stori za pravično stvar.

Naslednji sta bila na vrsti moja mama in starejši brat. V noči 25. 6. 1942, so jih odpeljali v

Četež in obsodili na smrt z ustrelitvijo. Zjutraj se je zbralo 14 vaščanov, šli so peš v Četež, da jih spustijo, ker pač niso nič krivega storili. Komandant jih je spustil z besedami: "Če 14 ljudi zastavi svoja življenja za njiju, potem verjamem, da nista kriva." Še enkrat vsem vam najlepša hvala za tako pogumno dejanje. Vsi ste že pokojni. Žal. S tem je bilo gostoljubja konec. Partizani so se umaknili. Za sabo so pustili laži, da so pobijali plavogardisti. Morije pa vseeno ni bilo konec, zato so se ljudje organizirali v vaške straže v začetku leta 1943 in nato v belo gardo, pa smo imeli mir.

Tragika se je pokazala, ko so zmagoviti partizani obljubili, da se ne bo nikomur nič zgodilo, če vojaki bele garde odložijo orožje v bitki za Turjak. Niso držali besede. Od 700 jih je preživel 13 mladoletnikov. Izvršili so pravi holokavst. To je bil tudi razlog, da so nastali domobranci.

V začetku leta 1945 je bil starejši brat, ki je preživel Četež, pri italijanskih partizanih, brata, ki sta preživela Turjak, pri domobrancih, jaz pa v partizanih v Kočevju.

Ko je kapitulirala Nemčija, je general Leon Rupnik hotel organizirano predati svojo vojsko angleški armadi. Nič niso bežali, kot trdite. Od Ljubelja dalje so jih partizani skušali zaustaviti, pa jim ni uspelo. Vse zasede so premagali in po težkih borbah se prebili do Vetrinja. Zavajate Dobropoljce, ko trdite, da jih je vodil škof Rožman. Šel je z njimi, ker so bolj rabili moralno podporo, kot pa tisti, ki so ostali doma. Številka je šla v deset tisoče vernih ljudi.

Ko so odložili orožje, so postali civilisti po vsem mednarodnem pravu in zakonih. Zaradi zavezniških in Titovih prevar smo zgubili Trst in domobrance. In holokavst se je spet ponovil. Ko je kompoljski eksekucijski odbor odločal po seznamu, kdo naj preživi,

je en član rekel: "Grudnova dva pa ne smeta umreti, saj sta bolj na naši strani, kot na oni", pa se je oglasila ženska: "Kaj bodo pa drugi Kompoljci rekli? Vse bomo pobili, ta dva bosta pa oba prišla domov". Kompromis je bil sprejet z besedami: "Prav eden naj gre, eden pa naj pride domov. Po podobnem ključu so šli vsi v brezna.

Zasledili ste, da se je Cerkev že opravičila. Da, že večkrat in javno obžalovala. Ko bo še druga stran priznala svoje zločine, odprla arhive, izdala mrliške liste in javno obžalovala, takrat bo konec vojne tudi za Dobropoljce.

Pravite: "Mi, mladi, rojeni po vojni, smo peli ... "Četita koraka"; v partizanih smo peli "Nabrusimo kose, že klas dozoreva" in Kosec koso brusi, a žanjica žanje", dokler je niso prepovedali. Potem so plačevali kazen sodniku za prekrške, če smo jih peli.

Iz vašega prispevka kar diha kumrovska šola. Koliko

bogoslovcev je vas učilo? Trdite: "Med pobitimi po vojni ne boste našli duhovnikov". Zelo dolgo po vojni smo našli celo ministrante. Dalje: "Njihovi voditelji so jih pustili na cedilu". Tudi to je kumrovska trditev. Vsi oficirji so se vrnili s svojimi vojaki in prav njih so najprej pobili, šele potem je prišla "raja" na vrsto. Vsaj za glavnega - generala Rupnika - bi pa vam morali povedati, kje in kako je minil.

Hudo me moti vaša primitivna logika. Pravite: "Če bi jih bilo pet, bi jih pač pobili pet". Se zavedate, da je zločin ubiti samo enega brez sodbe. Nadaljevanje vaše logike sledi. Če bi vas nekdo (Bog ne daj) pihnil, bi ohranil pet Dobropoljcev pri življenju več. Pa smo spet v letu 1945.

Strinjam se z vami: "Vse ostalo slovensko ljudstvo je umrlo v koncentracijskih taboriščih". Saj ste imeli v mislih tudi partizansko koncentracijsko taborišče v kočevskih planjavah. Da so pridobili tisti pro-

stor, so porušili kar nekaj vasi in cerkva, ljudi pa izselili. Pridružite se nam, ko gremo vsako leto darovat sveto mašo zadušnico za umrle in pobite.

Za vse tiste, ki želijo sprejeti resnico, če je še tako kruta, pa tole. Moj brat je s starojugoslovansko "bredu" prestrelil pogonsko verigo (gosenico) tanku, ki je prodiral proti vratom turjaškega gradu. S tem je preprečil strahotno morijo, ki bi jo povzročil tank. Tankist, ki je preživel, je bil 1960. leta moj najboljši šofer tovornjaka na gradbišču, ko smo gradili stanovanjske objekte za predilnico na Trati v Škofji Loki. Lahko mi verjamete, da sva se zelo, zelo dobro razumela, ko smo vse to premlevali. Vsak izmed nas je dal svoje trpljenje skozi čas krute vojne. Nikar ne iščimo Pakistan, Bangladeš, Koreje, ker imamo vse to doma.

Z najlepšimi pozdravi in veliko sreče v novem letu 1999.

Alfonz Pinosa

► nadaljevanje s str. 6

Obdelava zahtev za vračilo

Dva tedna po poteku davčnega obdobja - davčni zavezanci bodo izponjene obračune poslali po pošti. Tisti zavezanci, ki so v preteklem davčnem obdobju imeli več vstopnega kot izstopnega davka na dodano vrednost, bodo na obračunu izkazovali preplačilo. Preplačani davek za davčno obdobje lahko zavezanci prenesajo kot akontacijo v naslednje davčno obdobje ali pa zahtevajo vračilo. Pričakuje se, da bodo obračune davka na dodano vrednost oddali najprej davčni zavezanci, ki zahtevajo vračilo preveč plačanega DDV.

Obdelava obračunov

Mesec dni po poteku davčnega obdobja - zavezanec je dolžan izpolnjen obračun vrniti najkasneje do konca naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja. Tudi v primeru, ko davčni zavezanec ni imel prometa v določenem davčnem obdobju, je dolžan davčni upravi

vrniti izpolnjen obračun.

Do konca meseca, ki sledi davčnemu obdobju, je davčni zavezanec dolžan plačati presežek izstopnega davka nad vstopnim davkom, ki ga je izkazal na obračunu.

Tiskanje in distribucija obvestila in obračuna po odmeri 10 dni po poteku roka vložitve obračuna - po poteku enega meseca po davčnem obdobju bo davčna uprava vse davčne zavezance, ki niso vložili obračuna ali pa niso plačali davka, z obvestilom spomnila na njihovo obveznost. Za tiste zavezance, ki niso vložili obračuna, bo davčna uprava odmerila znesek obveznosti. Opozoriti je potrebno na kazni, ki so predpisane za neizpolnjevanje davčne obveznosti.

Inšpekcija zavezancev po registraciji

Od dneva uvedbe DDV oz. registracije - takoj po opravljeni registraciji bodo davčni inšpektorji pregledovali davčne zavezance. Prvi pregledi, ki izhajajo iz regi-

stracije, bodo predvsem preventivni, saj bodo temeljili na pregledu pravilnosti knjigovodskih evidenc.

Inšpekcija zavezancev po knjigovodskem statusu

Po poteku davčnega obdobja - že takoj po vložitvi prvih obračunov, tj. mesec po uvedbi DDV, bodo pregledi davčnih inšpektorjev temeljili na knjigovodskih evidencah ter na predloženih obračunih.

Prisilna izterjava

Dva meseca po poteku davčnega obdobja - če davčni zavezanec v mesecu po poteku davčnega obdobja ne bo izpolnil davčne obveznosti, tj. ne bo plačal samoodmerjenega davka ali pa tistega, katerega višino bo določila davčna uprava z odmero, bo davčna uprava prisiljena poravnavo obveznosti davčnega zavezanca zagotoviti z izterjavo - administrativno ali z rubežom.

*Ministrstvo za finance
Davčna uprava R. Slovenije*

Zabavnošportna prireditve ob koncu sezone

Konec leta je čas za kritičen pogled nazaj, na opravljeno delo in rezultate, ki smo jih dosegli na katerem koli področju. Tudi športniki so naredili pregled svojega dela, zbrali rezultate in najboljše dosežke. Raznovrstno in intenzivno športno dogajanje skozi celo leto je dobilo svoj epilog na zaključni prireditvi, ki jo je organizirala Športna zveza Dobropolje v Jakličevem domu, 19. decembra lanskega leta.

Ob podelitvi pokalov z medobčinskih in občinskih prvenstev v malem nogometu, košarki, namiznem tenisu in strelstvu, smo lahko dobili celotno sliko uspehov športnikov naše občine v preteklem letu. Vodstvo Športne zveze, ki obsega sedem športnih društev, se lahko pohvali ne le s tem, da so uspeli razmahniti množičnost in široko zanimanje za šport, ampak tudi s konkretnimi uspehi v posameznih panogah. Dobropoljski šport se ponovno uveljavlja tudi izven meja občine. Na tem mestu moramo ponovno omeniti Boštjana Grma in Gregorja Škulja, ki sta se kot člana kadetske roketne ekipe uveljavila celo v mednarodnem merilu, za kar sta dobila na prireditvi javno priznanje.

Velik uspeh je dosegla namiznoteniška ekipa ŠD Dobropolje, ki je dosegla prvo mesto na medobčinskem prvenstvu. Kvaliteta do-



Najboljši igralci tenisa

brepoljske namiznoteniške ekipe se je pokazala tudi na medobčinskem prvenstvu posameznikov v kategoriji članov. Naslov medobčinskega prvaka treh občin za leto 1998 je osvojil Damjan Erčulj, drugo mesto pa Tone Kralj. Tudi na medobčinskem prvenstvu za pionirje so vsa tri prva mesta osvojili pionirji iz občine Dobropolje: Sandi Matjašič, darko Matjašič in Marko Hočvar.

Če posebej omenimo le najboljše medobčinske dosežke, ne moremo mimo drugega mesta, ki ga je dosegla Pizzeria Adam v košarki in tretjega mesta, ki so ga dosegli nekoliko starejši igralci malega nogometa.

Najbolj pa je Dobropolje zaživelo z malim nogometom, saj smo v sezoni vsako nedeljo lahko spremljali tekme občinske lige. Prepričljivo prvo mesto je osvojila ekipa Vodičar Brdavs, drugo mesto je pripadlo Bistro Pizzeriji Adam, tretje pa okrepčevalnici Pri Zori. Najboljši strelci lige so bili Dušan Blatnik, Vili Babič in Eros Muller.



Pokal za najboljše strelce v malem nogometu

Ponovno se je razmahnil strelski šport, pri čemer je najbolj razveseljivo to, da so strelci pritegnili medse tudi mlajše člane.

Ženske so začele množično obiskovati aerobiko, ki je pod vodstvom Stanke Kuplenk, postala zelo obiskana rekreativna dejavnost za ženske.

"Priznanje zaslužijo vsi, tako vodstvo Športne zveze in društev, kot tudi športniki", je dejal župan Anton Jakopič v svojem nagovoru športnikom. "Tudi zaključna prireditve je priznanje za vse, kajti vsi so vložili veliko napora, da se je šport v občini ponovno razmahnil." Izrazil je željo, da bi se z njim ukvarjalo še več mladih pa tudi starejših, občina pa bo razvoj športa po svojih močeh še naprej podpirala.

Spremljajoči program ob podelitvi pokalov je bil seveda športno



Priznanje za strelsko ekipo



Predstavniki ekipe Aleš Pugelj sprejema pokal za prvo mesto v nogometni ligi



Nastop plesne skupine pod vodstvom Anice Ternovšek

obarvan. Z atraktivnimi plesnimi in akrobatskimi točkami so nastopili učenci osnovne šole pod mentorstvom Anice Ternovšek, sodelovali pa so tudi recitatorji in učenci glasbene šole. Program je povezoval Igor Ahačevčič, pokale pa sta podeljevala predsednik in tajnik Športne zveze Alojz Kuplenk in Andrej Cevc.

Za zabavnejši del programa je poskrbela KOMA 750 - skupina, ki je bila tudi sicer nepogrešljiva na vseh nogometnih tekmah v občini, saj je skrbela za ozvočenje in osvežitev. Poleg tega so tudi aktivni športniki, njihova košarkarska ekipa je dosegla prvo mesto v občinski ligi. Tako so se na odru izmenjavali kot nastopajoči in kot dobitniki pokalov. Drugo mesto v košarkarskem prvenstvu je osvojila ekipa Avtoprevoznitvo Potočar, tretje pa Pizzerija Adam.

Prireditvev je uspela. Verjetno pa si prireditelji želijo, da bi bili v prihodnje v dvorani ne le športni navdušenci, ampak tudi širši krog gledalcev.

M. Steklasa

Športno društvo Dobropolje

MEDOBČINSKO PRVENSTVO V ODBOJKI

REZULTATI - MOŠKI

ŠD DOBREPOLJE - BANANE	2 : 0 (5,11)
ALI BABA - ŠD DOBREPOLJE	2 : 0 (5,12)
ŠD DOBREPOLJE - ŠD ŠMARJE SAP	2 : 0 (14,13)
ŠC JOSIP JURČIČ - ŠD DOBREPOLJE	1 : 2 (-13, 5, 12)
ŠD DOBREPOLJE - ŠD GROSUPLJE	1 : 2 (12, -12, 11)
ŠD DOBREPOLJE - ŠD ŠMARJE SAP	0 : 2 (11, 14)
ŠD DOBREPOLJE - ALI BABA	0 : 2 (11, 5)
ŠD DOBREPOLJE - ŠC JOSIP JURČIČ	2 : 0 (12, 10)
ŠD GROSUPLJE - ŠD DOBREPOLJE	2 : 0 (11, 4)
BANANE - ŠD DOBREPOLJE	0 : 2 (11, 10)

KONČNA LESTVICA ZA LETO 1998

1.	ALI BABA	10	9	1	18	19 : 3	+ 16
2.	ŠD GROSUPLJE	10	8	2	16	17 : 7	+ 10
3.	ŠD ŠMARJE SAP	10	6	4	12	14 : 9	+ 5
4.	ŠD DOBREPOLJE	10	5	5	10	11 : 11	+ 0
5.	ŠC JOSIP JURČIČ	10	1	9	2	4 : 18	- 14
6.	BANANE	10	1	9	2	2 : 19	- 17

REZULTATI - ŽENSKE

ŠC JOSIP JURČIČ - ŠD DOBREPOLJE	2 : 0 (5, 4)
ŠD DOBREPOLJE - ŠD GROSUPLJE	0 : 2 (3, 6)
ŠD DOBREPOLJE - ŽABE	0 : 2 (4, 7)
ŠD FLIP FLOP - ŠD DOBREPOLJE	2 : 0 (1, 6)
ŠC JOSIP JURČIČ - ŠD DOBREPOLJE	2 : 1 (0, - 9, 13)
ŠD DOBREPOLJE - ŠD GROSUPLJE	0 : 2 (11, 12)
ŠD DOBREPOLJE - ŠD FLIP FLOP	0 : 2 (13, 7)
ŠD DOBREPOLJE - ŽABE	2 : 1 (14, - 12, 12)

KONČNA LESTVICA ZA LETO 1998

1.	ŠD FLIP FLOP	8	7	1	14	14 : 4	+ 10
2.	ŠC JOSIP JURČIČ	8	6	2	12	14 : 6	+ 8
3.	ŠD GROSUPLJE	8	4	4	8	9 : 9	+ 0
4.	ŽABE	8	3	5	6	8 : 11	- 3
5.	ŠD DOBREPOLJE	8	1	7	2	3 : 15	- 12

Zveza športnih organizacij Dobropolje predstavlja naslednji plan športnih prireditev na občinski in medobčinski ravni:

SPOMLADANSKI DEL:

odbojka (M + Ž)	31. jan. - 14. febr.	OŠ Šentvid	nedelja
košarka (spoml.del)	7. ma. - 28. ma.	OŠ Dobropolje	nedelja
nam. tenis ½	1. feb. - 5. apr.	OŠ Dobropolje	torek
balinanje ½	3. maj - 21. junij	Obč. Dobrep.	med tednom
mali nogomet ½	18. apr. - 27. junij	Videm	nedelja
mali nog. - veterani	7. maj - 11. junij	Obč. Dobrep.	petek

JESENSKI DEL:

mali nogomet - vet.	3. sept. - 8. okt.	Obč. Dobrep.	petek
mali nogomet	29. avg. - 3. okt.	Videm	nedelja
balinanje	23. avg. - 4. okt.	Obč. Dobrep.	med tednom
nam. tenis	4. okt. - 22. nov.	OŠ Dobropolje	torek
košarka	17. okt. - 14. nov.	OŠ Dobropolje	nedelja
odbojka (M + Ž)	28. nov. - 12. dec.	OŠ Šentvid	nedelja

PLAY OFF

mali nogomet	10. oktober	Obč. Grosuplje
košarka	21. november	OŠ Dobropolje

PLAN POSAMIČNIH REKREATIVNIH TEKMOVANJ ZA LETO 1999

balinanje dvojice	22. maj	Grosuplje
balinanje posamezno	11. sept.	Šentvid
tenis pionirji - ke	4. sept.	TK Grosuplje
tenis posamezno	11. sept.	TK Grosuplje
tenis dvojice	18. sept.	TK Grosuplje
nam. tenis pionirji - ke	4. dec.	OŠ Dobropolje
mladinci - ke	4. dec.	OŠ Dobropolje
člani - ce	11. dec.	OŠ Dobropolje
veterani - ke	11. dec.	OŠ Dobropolje
nam. tenis dvojice	17. apr.	OŠ Šmarje sap

Organizator si pridržuje pravico do morebitnih sprememb !

Pripravil : Alojz Kuplenk

“Sožitje” – društvo za pomoč duševno prizadetim

Na pobudo Centra za socialno delo Grosuplje smo imeli 30. oktobra lani srečanje staršev namenjeno dogovoru o ponovni ustanovitvi Društva za pomoč duševno prizadetim v občinah Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje.

Po predstavitvi splošne problematike in podrobni razlagi podpredsednika Zveze Sožitje Slovenija, kaj vse je potrebno za registracijo, smo bili navzoči takoj pripravljeni prijeti za delo. Razdelili smo si naloge in z registracijo tudi uspeli. Naš ustanovni dan je 2. december 1998, in to nas obvezuje pomagati našim 115 osebam z motnjami v duševnem razvoju.

Razlog za to naše prvo srečanje je želja po ozaveščanju ljudi s problematiko duševne prizadetosti, po medsebojnem spoznavanju ter izmenjavi življenjskih in praktičnih izkušenj; nenazadnje pa naj bi pripomoglo k tesnejši povezanosti staršev teh oseb. V ta namen smo 20. decembra 1998 pripravili novoletno srečanje s prikupnim programom učencev OŠ Brinje iz Grosupljega in pogostitev vseh navzočih. A obrazi naših varovancev so zažareli šele ob prihodu dedka Mraza, ki je vse obdaril in jim zaželel veliko sreče v novem letu. Vse, ki se vabilu niso odzvali, pa bomo člani društva obiskali in jim darila izročili osebno.

Ravnateljica šole je prebrala pozdravno pismo predsednika Zveze društev Sožitje Slovenije g. Tomaža Jereba, s katerim nam že kot soustvarjalcem boljšega življenja samih prizadetih in tudi njihovih družin zaželel dovolj poguma in odločnosti, da bi bila naša prepoznavnost v okolju dosežena.

Želeli bi tudi vas prepričati o nujnosti preobrazbe odnosov oz. strpnosti do oseb z duševno prizadetostjo, da bi bili poštene in pravični njihovi sopotniki.

Ob teh sklepnih mislih vam sporočamo, da bo društvo s pristopnimi izjavami včlanjalo naše otroke in starše, ostale krajane pa obveščamo, da se lahko kot podporni člani pridružite in tako pripomorete k boljšemu delovanju, skrbi in organiziranosti.

Da je bil to za nas še posebno srečen

dan, se moramo zahvaliti vsem donatorjem, in sicer:

- Zvezi društev SOŽITJE za otvoritvena in ustanovitvena sredstva;
- Centru za socialno delo Grosuplje za finančno pomoč pri nabavi igrač;
- ABC Tabor za izredne ugodnosti pri nakupu daril;
- Pekarni Grosuplje za podarjen sveži kruh;
- Zelenemu valu za brezplačna sporočila in obvestila;
- Slaščičarnama Kovačič, Vir pri Stični in Brodnik Grosuplje za sladke dobrote;
- Sirpak Stična in Mesariji Javornik, Pikel, Maver, Blatnik in Klemenčič za slastne mlečne in mesne izdelke;
- Učenkam in učencem OŠ Brinje za

trud in bogato predstavo;

- Vodstvu šole za pomoč pri organizaciji in najemu prostorov ter Urši in Petri za vesele viže in zabavo.

Na predstavitev smo medse povabili vse tri župane omenjenih občin, vodstva šol in VVZ, predstavnike ostalih društev in predstavnike cerkve, a se žal ne moremo pohvaliti, da nas je s prisotnostjo kdo počastil, zato toliko lepša hvala vsem, ki niste preslišali našega klica.

Naš uradni naslov je: DRUŠTVO SOŽITJE GROSUPLJE, društvo za pomoč duševno prizadetim osebam s sedežem na Grosupljem, Taborska 13, tel.: 771 452. ŽR št.: 50100-620-133-05-1022113-7408/29 pri NLB d.d. ekspozitura Grosuplje. Članov izvršnega odbora je 9, predsednik društva je g. Janez Pelko, tajnik Nevenka Zrnec in blagajnik Frančiška Šraj.

S plačilom članarine (otroci 500 starši 1000 SIT, enako rejniki in podporni člani. S poravnavo članarine prejmete člansko izkaznico, s katero imate možnost uveljavljanja olajšav.

Prispevek pripravila Andreja Ljubič



AFORIZMI

Ljudje smo kot ovce, ki verjamejo vsakemu pastirju. *(I. Novak)*

Kadar sodimo ovčki, naj v poroti ne bodo volkovi. *(J. Volarič)*

Nekoč so iskali lopove, danes iščemo poštenjake. *(N. Brumen)*

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

MIHAELE GRM

iz Male vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom Male vasi, krajanom Dobropolja, prijateljem in znancem ter sodelavcem za nesebično pomoč, za izražena sožalja, za darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se osebju Zdravstvenega doma Videm za pomoč v času bolezni.

Iskrena zahvala gospodu župniku Francu Škulju za lep pogrebni obred in Moškemu pevskeemu zboru Rafko Fabiani za ganljivo petje.

Domači

ZAHVALA

Ob nenadni smrti drage sestre, tete in botrce

MARIJE KAVČIČ

(Klavsove)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so poklonili cvetje, sveče, darovali za cerkev in svete maše ter jo spremljali na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvalimo vaščanom Bruhanje vasi za takojšnjo pomoč v težkih trenutkih. Iskrena zahvala Društvu upokojencev in g. Konradu Piku za poslovljni govor, g. župniku Francu Škulju za lep pogrebni obred in tudi Moškemu pevskeemu zboru Rafko Fabiani.

Vsi njeni

ZAHVALA

ob izgubi naše drage mamike

IVANKE MOHORIČ

iz Ponikev

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, krajanom Ponikev in Dobropolja za izrečeno ustno in pisno sožalje, cvetje in sveče ter spremstvo na zadnji poti.

Zahvaljujemo se osebju ZD Videm za pomoč v času bolezni.

Zahvaljujemo se župniku g. Francu Škulju za pogrebni obred ter pevskeemu zboru Rafko Fabiani in Romanu Gačniku za izvedbo željenih pesmi.

Hvala vsem, ki ste jo spoštovali in imeli radi.

Vsi njeni

Društvo kmečkih žena Dobropolje
in
svetovalna služba
vabita vse občane
na predavanje na temo

“Nega bolnika na domu”

22.2.1999 ob 18. uri

v prostorih zdravstvenega doma
Videm.

Predavala bo ga. Ljuba Laharnar.
Vabljeni!



KINO "DOBREPOLJE" VIDEM

34



KINOPROGRAM ZA MESEC FEBRUAR 99

PETEK, 6. februar

IZJEMOMA NE BO KINOPREDSTAVE

NEDELJA, 8. februar, ob 15. uri in 19.30 uri

ameriška ljubezenska drama - uspešnica

PEPELKINA LJUBEZENSKA ZGODBA

KRATKA OZNAKA: To ni risanka ali pravljica za najmlajše, ampak zelo dobro narejena ljubezenska zgodba o deklici, ki ji je umrla mama in tako dobila mačeho in polbrate in sestre. S tem se ni mogla nikoli sprijazniti, zato je prezirala vse po vrsti, tudi svojega očeta. Najbolj pa je sovražila novo ženo svojega očeta, torej mačeho. Ure in ure je preživela na grobu svoje matere in se z njo "pogovarjala". Ko deklica odraste v prelepo dekle, pa se začnejo stvari hitro preobračati...

Začetek zgodbe resnično spominja na 500 let staro Grimmovo pravljico, vendar življenje ni pravljica in tudi naša ljubezenska zgodba poteka in se konča malo drugače.

ČETRTEK, 11. feb. ob 16. uri in ob 19.30 uri
ameriška Disneyeva risanka za otroke in odrasle

MULAN

KRATKA VSEBINA: Mulan je zabavna in vznemirljiva mešanica pustolovščin, humorja in najglobljih čustev. Je še ena v nizu risank, s katero studio Walt Disney navdušuje občinstvo že celih 75 let. Mulan temelji na eni od najbolj priljubljenih kitajskih legend. V njej spremljamo drzne pustolovščine pogumne mladenke, ki je soočena s kruto realnostjo, da bo njen starajoči se oče - prestar, da bi bil bojevnik, a hkrati preponosen, da to ne bi bil - umrl v bitki. Žene jo ljubezen in predanost družini, zato Mulan sprejme odločitev, ki bo za vedno spremenila njihova življenja. Preobleče se v moškega in skrivaj prevzame mesto svojega očeta v Cesarski vojski, ki se je zbrala, da bi se zoperstavila preteči invaziji Hunov na čelu z zlobnim Shan-Yujem. Na poti jo spremlja nadebudni zmaj-varuh Mushu, ki zna celo bruhniti ogenj. Mulan se izuri v pogumnega in discipliniranega bojvnika, ki ob koncu natanko spozna, kaj pomenijo pogum, čast in ljubezen.



NEDELJA, 14. februar ob 15. uri in 19.30 uri
ameriška romantična komedija

POROČIVA SE

KRATKA OZNAKA: Odlična komedija o glasbeniku, ki igra na porokah in natakari, ki na porokah streže gostom. Med njima preskoči iskrica ljubezni, čeprav sta vsak tik pred svojo poroko. Ironija je celo hotela, da bo glasbenik igral na njeni poroki, natakarica pa stregla na njegovi. Prvi naj bi se poročil glasbenik, vendar se njegova nevesta zadnji hip premisli. Glasbenik je sedaj pripravljen storiti vse, da se natakarica ne poroči s svojim izvoljencem in da bi jo on pripeljal pred oltar. Kaj vse počne, da na poročni dan prepreči poroko pa si oglejte v tej odlični komediji situacijske komike in tudi dialogi so odlični.

PETEK, 19. februar ob 19.30 uri

ameriška romantična komedija

LJUBI ME, NE LJUBI ME

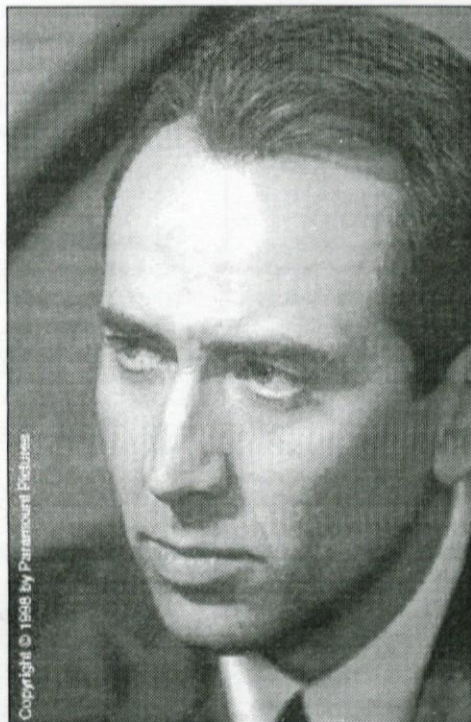
KRATKA OZNAKA: Film opisuje tri moške, katerih prijateljstvo temelji na dolgoletnem znanstvu, ne pa na sedanjih okoliščinah. Prijatelji so sicer zelo pokvarjeni in so ljubosumni eden na drugega, predvsem zaradi uspehov v življenju in karieri. Film razgalja sebičnost in ljubosumje, ki je značilno sicer za vsako prijateljstvo, vendar pri prijateljih iz filma je to še posebej poudarjeno. Ko se eden izmed njih noro zaljubi, se začno problemi neslutnih razsežnosti...

21. februar ob 15. uri in ob 19.30 uri

ameriški akcijski film

KAČJE OČI

KRATKA VSEBINA: Film je spet ena od mojstrov in režiserja Briana De Palme. Gre za napet triler, za katerega je napisal zgodbo, ga režiral in je po vrhu še producent. Detektiv Rick Santoro (Nicolas Cage), v službi pri policiji v mestu Atlantic City, se sreča s starim prijateljem, mornariškim častnikom Kevinom Dunnom (Gary



Copyright © 1998 by Paramount Pictures

Sinise), ki je zdaj nič več in nič manj kot v službi na Ministrstvu za obrambo in zadolžen za varnost obrambnega ministra, na največjem boksarskem dogodku leta, kajti slavno areno v mestu bodo zaprli in preuredili v hotel in igralnico, zato za slovo organizirajo dvoboj med prvakom Lincolnom Tylerjem in nekim novincem.

Ko se Dunne za trenutek oddalji, se zgodi najhujše. Nekdo strelja na ministra in v trenutku postane dvorana tako rekoč ujetnica policijske raziskave, saj je vseh 14.000 gledalcev lahko sumljivih, med njimi je zagotovo tudi morilec ali sokrivec ali pa morda le priča. Vsa vrata zapečatijo, začne se preiskava. Santoro postane v trenutku odgovoren za projekt, hkrati pa želi rešiti tudi prijateljevo kariero, ki se je seveda s streljanjem na ministra hudo zamajala. Oba se tako skupaj lotita analize dogodkov, ki so se odvijali pred njunimi očmi tik pred usodnimi streli.

PETEK, 26. februar ob 19.30 uri

ameriška romantična komedija

ČAROVNIJA ZAVSAK DAN

KRATKA OZNAKA: V filmu blestiti kar dve mladi dami Hollywooda SANDRA BULLOCK in NICOLE KIDMAN. Zgodba je preprosta in zanimiva. Ena izmed prijateljic ima teto, ki se ukvarja z magijo in izdeluje napitke za osamljene in ljubezni željne ljudi. Teti izmakne recept za delo napitkov in tako prijateljici s pomočjo magije ovijajo moške okoli prstov. Imata zelo viharno življenje, ki za seboj puščajo sled, posejano z zlomljenimi srci. Problem se pojavi, ko prijateljici naletita na moškega, ki se tudi ukvarja z magijo in sprožijo se verižne reakcije napitkov...



NEDELJA, 28. februar ob 15. uri in 19.30 uri
ameriški triler - uspešnica MICHAELA DOUGLASA

POPOLNI UMOR

KRATKA VSEBINA: Zgodba je klasična. Trije ljudje, en trikotnik. Bogat in vpliven mož (MICHAEL DOUGLAS). Njegova čudovita in razgledana žena (GWENTH PALTROW). Ženin strasten in privlačen ljubimec (VIGGO MORTENSEN). Ko mož izve za ženinega ljubimca, naredi načrt popolnega umora. Popolni umor je kot popolna ljubezen, lahko jo je načrtovati a težko izpeljati. Tudi v tem primeru se v načrt vmeša še nekdo, ki tok dogodkov zasuka v popolnoma drugo smer.

WITOPRO d.o.o.**avtošola**

prireja

tečaj CPPza kategorije **A, B, Ekb, C, E, F**

na **OŠ Primož Trubar** v Velikih Laščah
Začetek tečaja bo **22.2.1999, ob 17. uri**.
Organiziran prevoz izpred OŠ na Vidmu ob
16.30.

- Možna takojšnja vožnja v sodobnih vozilih, izbirate lahko med osebnimi vozili znamke Renault, Citroen, novi GOLF; tovorno vozilo Mercedes Benz 814 s priklopnikom;
- Lokacijo pričetka vožnje lahko izbirate; na Strelišču na Dolenjski cesti ali na Kotnikovi;
- Popust za dijake in študente.

Prijave predhodno zbiramo vsak dan od 9. do 22. ure po telefonu 061/13 16 301, GSM 041/726 897
LEDINA CENTER, lokal 37, Kotnikova 5, Ljubljana

OBVESTILO

Obveščamo vas, da bo Janez Janša, poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije za Vaša vprašanja in pobude na voljo v poslanski pisarni v Dobropolju v

ponedeljek, 15. februarja 1999 in
ponedeljek, 22. marca 1999
ponedeljek, 26. aprila 1999
ponedeljek, 24. maja 1999

V poslanski posarni ga lahko obiščete od 16.15 do 17. ure v prostorih občine Dobropolje, Videm 35. Vljudno vabljeni.

RAČUNALNIŠKI TEČAJ !!!**1. Računalniški tečaj za odrasle**

Podjetje LASER Computer d.o.o. v sodelovanju z osnovno šolo Dobropolje v novi računalniški učilnici na šoli prireja začetni računalniški tečaj Microsoft OFFICE 97.

Program tečaja:

- * Uvod v Windows 98,
- * MS WORD,
- * MS Excel,
- * MS Internet Explorer.

Tečaj se začne 15. februarja, 1999, in bo trajal od ponedeljka do petka po štiri šolske ure, od 17.00 do 20.15.

Cena tečaja je 19.045,60 SIT (prometni davek je vključen v ceno). Največje število udeležencev je 13. Tečaj bo vodil Zvezdan Vitulič, dipl. ing., pomagal pa mu bo asistent.

2. Računalniški tečaj za učence sedmih in osmih razredov

Pripravili smo tudi tečaj za učence sedmih in osmih razredov, ki bo trajal od ponedeljka do petka po tri šolske ure dnevno, od 17.00 do 19.30. Na tečaju se bodo udeleženci učili uporabljati urejevalnik besedila WORD 97 za pisanje in oblikovanje besedil, računati v programu Excel 97 in risati s programom za risanje Paint. Tečaj se bo začel 25.01.98, če se bo prijavilo več kot devet učencev. Največje število udeležencev je 13.

Cena tečaja je 12.675,00 SIT (prometni davek je vključen v ceno).

Prijave sprejemajo v tajništvu šole.

Za dodatne informacije pokličite LASER Computer d.o.o. (g. Zvezdana Vituliča) na tel. 061 223 949 med 9.00 in 15.00.

Dodatne ugodnosti za udeležence tečajev:**Možnost plačila na tri obroke!**

10% popusta pri nadaljevalnih tečajih.

5% popusta pri nakupu DTK računalčnikov in ostale računalniške opreme v podjetju LASER Computer d.o.o., Igriška 10, Ljubljana, tel. 223-949, fax. 221 013.

VABLJENI !!!

Ustanovitelj glasila je Občina Dobropolje. Glavna in odgovorna urednica: Mihaela Steklasa.

Tisk in oblikovanje: Auroraf d. o. o.

Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1100 izvodov. Glasilo spada med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odstotkov.